

Tuarascáil Bhlíantúil 2013

Clár Ábhar

ÓN GCATHAOIRLEACH	3
FORBHREATHNÚ AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH	4
LÉARGAS AR AN MBLIAIN - BLAISEADH DE NA FORBAIRTÍ	6
01 SEIRBHÍSÍ BUS AGUS IARNRÓID A SHOLÁTHAR	8
Conarthaí Nua Seirbhíse Poiblí Bus agus Córas Tairiscintí Iomaíocha	9
Conarthaí Seirbhíse Poiblí le hOibreoirí faoi úinéireacht an Stáit	10
Conarthaí Seirbhíse Poiblí le hOibreoirí faoi úinéireacht Phríobháideach	11
Seirbhísí Iarnróid Éadroim (Luas)	12
Fóirdheontais a Íoctar le hOibreoirí	12
Dúshláin Airgeadais agus Táillí	13
Athruithe ar Sheirbhísí Fóirdheonaithe	14
Ceadúnú Seirbhísí Bus	18
Seirbhísí Iompair Tuaithe	19
02 AN T-EISPÉIREAS TAISTIL A FHEABHSÚ	21
Cárta Léime	22
Faisnéis Fíor-ama do Phaisinéirí	22
Pleanálaí Turais Náisiúnta	24
Pleanálaí Rothaíochta Bhaile Átha Cliath	24
Transport for Ireland	25
Léarscáileanna Iompair Phoiblí	25
Cur Chun Cinn Iompair Phoiblí	25
Oibríocht Cathrach Oscailte	26
Ceartha Paisinéirí	26
An Feachtas Frithchiníochais	26
Grafaic Faisnéise	27
Suíomhanna Gréasáin	27
Aipeanna	28
Inrochtaineacht	29
03 PLEANANNA STRAITÉISEACHA A CHUR I BHFEIDHM DON TODHCHAÍ	31
An Plean Comhtháite Forfheidhmithe	32
An Plean Gréasán Rothaíochta do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath	32
Pleananna agus Beartais um Úsáid Talún	33
Príomhcheantair Forbartha Cónaithe i mBaile Átha Cliath	34
Múnlaí Iompair	35

／ 04 ／	TACÚ LE DAOINE CHUN ROGHANNA TAISTIL INBHUANAITHE A DHÉANAMH	36
	An Clár um Thaisteal níos Cliste chuig an Ionad Oibre agus an Clár um Thaisteal níos Cliste chuig an gCampas	37
	Dúshláin Inspreagtha	38
	Clár Taistil na Scoileanna Glasa	39
／ 05 ／	BONNEAGAR A UASGHRÁDÚ	40
	Infheistíocht Chaipitil	41
	Clár Caipitil Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath	42
	Clár Infheistíochta um Iompar Inbhuanaithe na gCathracha Réigiúnacha	45
	Scéimeanna Rothar Poiblí	46
	Clár Inrochtaineachta	46
／ 06 ／	TACSAITHE AGUS RIALÁIL	47
	Rialáil Neartaithe	48
	Reachtaíocht	48
	Staitisticí	49
	An Aip 'Driver Check'	49
	Forbairt Scileanna	50
	Gníomhaíocht Cheadúnúcháin	50
	Gníomhaíocht Forfheidhmiúcháin	50
	Ionad Glaonna Tacsaithe	51
／ 07 ／	CÚRSAÍ CORPARÁIDEACHA GINEARÁLTA	52
	Staitisticí Iompair	53
	Soláthar Foirme	53
	Áitreabh	53
	Foilseacháin Chorparáideacha	54
	Faisnéis maidir leis an mBord	54
	Idirchaidreamh an Oireachtais	55
	Saoráil Faisnéise	56
	Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide	56
	Comhlíonadh	56
	RÓL AN ÚDARÁIS NÁISIÚNTA IOMPAIR	57
	Feidhmeanna reachtúla	58
	Feidhmeanna eile	59
	Rialachas	59
	BALLRAÍOCHT AN BHOIRD AN 31 NOLLAIG 2013	60

Ón gCathaoirleach

Bhí bliain an-ghníomhach eile ag an Údarás in 2013 inar baineadh garspriocanna tábhachtacha amach agus inar tugadh feidhmeanna nua don eagraíocht. Déantar achoimre i réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh ar na heochairfhorbairtí a rinne dul chun cinn ar an gcuspóir atá againn chun córas comhtháite agus ardchaighdeán iompair phoiblí a sholáthar ar fud na tíre, i dteannta bonneagar cuí a chur ar fáil chun tacú le rothaíocht agus le siúl agus le gluaiseacht éifeachtach an tráchta i bpríomhcheantair uirbeacha an Stáit.

Thar ceann an Bhoird, is mian liom buíochas a ghabháil le Gerry Murphy agus le foireann an Údaráis as a gcuid iarrachtaí ar fud 2013 ar dhul chun cinn a dhéanamh ar roinnt mhaith de bhearta agus de thionscadail lena mbaineann tábhacht, faoi mar atá leagtha amach sa Tuarascáil Bhliantúil seo. Is mian liom freisin aitheantas a thabhairt do chúnamh agus do rannpháirtíocht chomhoibríoch na n-oibreoirí iompair, na n-údarás áitiúil, an Gharda Síochána agus na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. Imrímid go léir ár ról faoi seach ach ní theastaíonn ón tomhaltóir ach toradh amháin i ndeireadh na dála, is é sin, dea-eispéireas taitil, bíodh sé ar bhus nó ar thraein.

D'fháiltigh an Bord roimh fhreastal an Aire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt ag a chruinniú do mhí Iúil. Thug sé an deis don Aire tosaíochtaí a Roinne a leagan amach agus d'fhéadfaí plé a dhéanamh ar ról an Údaráis.

D'fhág John Tierney an Bord i mí Aibreáin tar éis dó éirí as a ról mar Bhainisteoir Cathrach Bhaile Átha Cliath. Comhalta den Bhord ó bunaíodh an tÚdarás go mall sa bhliain 2009 ba ea John. Is mian liom buíochas a ghabháil leis as an méid suntasach a chuir sé leis an mBord agus lena Choiste Iniúcháireachta.

Is mian liom freisin aitheantas a thabhairt don mhéid a chuir Philip Maguire, Bainisteoir Cathrach Bhaile Átha Cliath eatramhach, leis. D'fhóin sé ar an mBord ar feadh tréimhse ghairid sular tháinig Owen Keegan isteach ina áit i ndiaidh Owen a cheapadh mar Bhainisteoir Cathrach Bhaile Átha Cliath.

Faoi dheireadh na bliana, rinneadh eochairchintí ar chineál an tsoláthair sheirbhíse iompair don todhchaí agus ar an mbonneagar atá ag teastáil. Ar fud na bliana, dhírigh an Bord ar chostais a rialú, ar luach ar airgead a bhaint amach ar fud na n-earnálacha go léir ar fheabhsú leanúnach a chur ar na tairiscintí táirge do thomhaltóirí agus ar thionscadail a chur i gcrích go tráthúil, go háirithe i réimse na teicneolaíochta a thairgeann an oiread sin deiseanna nua faoi láthair.

Tá súil agam go measann tú go dtugtar faisnéis chuí sa tuarascáil seo faoi na dúshlán a bhfuil an tÚdarás ag díriú orthu.

**John Fitzgerald, Cathaoirleach
Meitheamh 2014**

Forbhreathnú an Phríomhfheidhmeannaigh

Féachfaidh mé le príomhghníomhaíochtaí na bliana a chur ar fáil i roinnt ailt ghairide. Tá i bhfad níos mó faisnéise ar fáil ar ár suíomh Gréasáin, www.nationaltransport.ie, do na daoine sin ar mian leo tuilleadh sonraí a aimsiú ar aon réimse ar leith.

Rinne an tÚdarás eochairchinní in 2013 ar chonraitheoireacht seirbhísí fóirdheonaithe bus sa todhchaí, tar éis comhairliúchán poiblí fairsing.

Rachaidh conarthaí reatha an Údaráis le Bus Átha Cliath agus le Bus Éireann as feidhm in 2014 agus bhí sé ríthábhachtach go ndearnadh cinní ar shocruithe conraitheoireachta sa todhchaí ar bhealach tráthúil. Chinn an tÚdarás 10% de sheirbhísí fóirdheonaithe a oscailt le haghaidh córas tairiscintí iomaíocha.

Thug an tÚdarás dhá phlean mhóra chun críche le haghaidh Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath¹, atá freagrach as thart ar 40% de dhaoine agus ghníomhaíocht gheilleagrach an Stáit. Cuirtear ar fáil sa Phlean Comhtháite Forfheidhmithe breac-chuntas cuimsitheach ar phleananna an Údaráis maidir le seirbhísí iompair phoiblí agus bonneagar inbhuanaithe iompair a fhorbairt sa tréimhse 2013-2018. Cuireadh faoi bhráid an Aire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt é lena fhorghnóthas de réir na gceanglas sa reachtaíocht. Cuirtear ar fáil sa Phlean Gréasán Rothaíochta do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath an treoirphlean le haghaidh athrú céime i méid agus i gcáilíocht ghréasán rothaíochta an Cheantair agus leagtar amach ann an creat um infheistíocht sna deich mbliana romhainn.

Lean an tÚdarás lena chlár oibre chun moltaí mhór-athbhreithniú an Rialtais ar rialáil tacsaithe a chur chun feidhme. Bhí an obair sin, a thosaigh go luath sa bhliain 2012, críochnaithe den chuid is mó faoi dheireadh na bliana 2013. Tar éis don Oireachtas an tAcht um Rialáil Tacsaithe 2013 a achtú, d'fhoilsigh an tÚdarás dréacht-tacar comhdhlúite de rialacháin tacsaithe chun críocha comhairliúchán poiblí go gairid roimh dheireadh na bliana. I dteannta a chéile, cuireadh na dréachtrialacháin sin agus an tAcht creat reachtúil nua-aimseartha ar fáil a thacóidh le hearmaíl ghairmiúil tacsaithe le leas na n-oibreoirí agus a gcustaiméirí. D'fhonn tomhaltóirí a chur ar a suaimhneas, chruthaigh an tÚdarás an aip 'Driver Check' le gur féidir le paisinéirí ceaptha aitheantas an tiománaí a sheiceáil sula n-úsáideann siad tacsáí.

I mí Iúil, leag an tÚdarás pleananna móra amach le haghaidh athstruchtúrú an Chláir Iompair Tuaithe ar fud na hÉireann inár dtuarascáil '*Strengthening the Connections in Rural Ireland*' ('*Na Naisc faoi Thuath na hÉireann a Neartú*'). Tá an Clár seo á fhorbairt go mall ón mbliain 2002 nuair a chuimsigh sé tionscnaimh áitiúla iompair go pointe ina raibh sé á riar ag 35 cuideachta ar leith ar fud na tíre. Bhí obair luachmhar á déanamh ag gach ceann díobh sin ach bhí struchtúr nua ag teastáil chun coigiltí riaracháin a sholáthar, chun teacht ar chomhréim le réimsí riaracháin na n-údarás áitiúil agus chun comhtháthú níos fearr leis an gcóras leathan iompair phoiblí. Tar éis an tuarascáil a fhoilsiú, chuir an tÚdarás tús leis an bpróiseas um aonaid comhdhlúite nua iompair a roghnú ó na cuideachtaí atá ann cheana. Cuireadh an próiseas sin i gcrích sa chéad mhí den bhliain 2014.

¹ Cuimsíonn Mórcheantar Bhaile Átha Cliath na ceithre cheantar údaráis áitiúil i mBaile Átha Cliath agus Cill Dara, an Mhí agus Cill Mhantáin

Cé gur gharspriocanna iad sin in 2013 lenar bunaíodh na creatáí cuí don todhchaí, níl iontu ach cuid de na forbairtí ar iompar poiblí a rinneadh le linn na bliana.

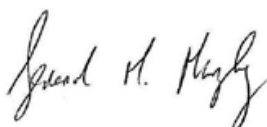
I mí an Mheithimh, tosaíodh tógáil ar an tionscadal um Luas Traschathrach. Is é seo an t-aon mhórhionscadal bonneagar iompair phoiblí a ceadaíodh ó thús na géarchéime airgeadais. Comhlíonann tús na tochailte ar an tionscadal an eochairthosaíocht iompair phoiblí atá i gclár bonneagair agus caiteachais chaipitil an Rialtais a foilsíodh go mall sa bhliain 2011. Ag dul trí cheartlár chathair Bhaile Átha Cliath, ba ghá cur chuige fuinniúil cumarsáide agus teagmhála a ghlacadh. Cheap an tÚdarás Stiúrthóir Cumarsáide a threoródh foireann chomhtháite teagmhála agus cumarsáide chun teagmháil réamhghníomhach a dhéanamh le gnólachtaí, le cónaitheoirí agus leis an bpobal i gcoitinne trí chruinnithe laethúla agus léiríodh gur uirlisí tábhachtacha chun teachtaireachtaí a chur in iúl agus déileáil le ceisteanna agus le gearáin a bhí san úsáid a baineadh as na meáin shóisialta - suíomh Gréasáin dílis, leathanach Facebook agus cuntas Twitter.

Rachaidh an Conradh reatha le haghaidh oibriú sheirbhís Luas as feidhm i mí Mheán Fómhair 2014. Rinneadh dul chun cinn ar sholáthar oibreora nua le haghaidh na seirbhíse trí cheithre chuideachta idirnáisiúnta a ghearrliostú a thosaigh a gcuid tairiscintí a ullmhú ansin faoi thús na bliana 2014. Tá an soláthar seo á dhéanamh ag an Údarás agus ag an nGníomhaireacht um Fháil Iamróid mar chomhchliant.

Leanann an tÚdarás ar aghaidh ag tabhairt tosaíocht don fhorbairt tionscnamh atá ríthábhachtach chun córas comhtháite iompair phoiblí a bhaint amach agus chun custaiméirí nua a mhealladh ar sheirbhísí iompair phoiblí. Áirítear leo sin cárta Léime, faisnéis fíor-ama do phaisinéirí agus an Pleanálaí Turais Náisiúnta. Ar siúl ag deireadh na bliana a bhí mórfheachtas cur chun cinn ar an teilifís agus ar an raidió chun feachtas an phobail a ardú ar shuíomh Gréasáin Transport for Ireland. Tugann an suíomh sin na seirbhísí sin le chéile in aon áit amháin. Tá gach ceann de na gníomhaíochtaí sin dírithe ar fhreastal ar riachtanais na gcustaiméirí; déanaimid athbhreithniú ar bhonn leanúnach ar a dteastaíonn ó chustaiméirí agus iarraimid aiseolas go gníomhach chun cabhrú linn tionscnaimh nua a fhorbairt agus ár suíomhanna Gréasáin agus ár n-aipeanna a fheabhsú.

Rinneadh dul chun cinn freisin ar chur chun feidhme na scéimeanna rothar poiblí sna cathracha réigiúnacha in 2013 nuair a roghnaíodh *Coca-Cola Ireland* mar chomhpháirtí do na scéimeanna agus nuair a tosaíodh an próiseas tairiscintí lena dtógáil agus lena n-oibriú. I mBaile Átha Cliath, chumasáigh maoiniú na scéime rathúla *dublinbikes* a fairsingiú leathan agus tugadh tuilleadh tacaíochta do rothaithe le seoladh na haipe 'Cycle Planner' de chuid an Údaráis.

Mar fhocal scoir, bhí ríméad orm go bhfuair ár n-eagraíocht dámhachtain *Lá na hAfraice* as an bhfeachtas frithchiníochais a reáchtáladh ar fud iompar poiblí. Táimid go léir dár n-isiú má tharlaíonn gníomhartha ciníocha agus tá an tÚdarás tiomanta don fheachtas a leathnú sna blianta romhainn.

**Gerry Murphy, Príomhfheidhmeannach
Meitheamh 2014**

Léargas ar an mBliain

Blaiseadh de na forbairtí

Eanáir

- › D'éirigh an bhrandaíl nua tacsaithe éigeantach
- › Cuireadh uasteorainn le táillí cárta Léime ar sheirbhís Luas

Feabhra

- › Seoladh Aip Seiceálaí Tiománaithe Tacsáí do chustaiméirí
- › Wi-Fi saor in aisce i stáisiúin Bhus Éireann

Bealtaine

- › Luas Traschathrach: bronnadh na chéad chonarthaí, ceapadh Stiúrthóir Cumarsáide agus seoladh suíomh Gréasáin nua

Meitheamh

- › Osclaíodh stáisiún iarnróid Pháirc Hans
- › Cuireadh uasteorainn le táillí cárta Léime ar sheirbhísí Iarnród Éireann
- › Seoladh aip fóin chliste Real-time Ireland

Meán Fómhair

- › Comhairliúchán poiblí ar thograí an Mhargaidh Bhus
- › Comhairliúchán poiblí ar an bPlean Gréasán Rothaíochta do Mhórchearntar Bhaile Átha Cliath
- › Cuireadh Coca-Cola Ireland i láthair mar chomhpháirtí le haghaidh scéimeanna rothar poiblí i gcathracha réigiúnacha

Deireadh Fómhair

- › Cuireadh uasteorainn le táillí cárta léime ar sheirbhísí Bhus Átha Cliath
- › Cuireadh na 2,000 seirbhís iompair tuaithe go léir leis an bPleanálaí Turais Náisiúnta
- › Sraith nua d'fheasacháin staitistiúla iompair

2013

Márta

- › Feachtas frithchíochais ar fud Bhus Átha Cliath, Luas, DART agus tacsaithe

Aibreán

- › D'éirigh Bus Loch Garman ar an gcéad oibreoir príobháideach bus a ghlac leis an gcárta Léime
- › Seoladh an Clár um Thaisteal Níos Cliste chuig an gCampas

Iúil

- › Fógraíodh mór-athstruchtúráil an Chláir Iompair Tuaithe
- › Tháinig an cárta Léime i bhfeidhm ar Swords Express

Lúnasa

- › Comhairliúchán poiblí ar an bPlean Comhtháite Forfheidhmithe
- › Foilsíodh an tuairiscíil 'Planning and Development of Large-Scale, Rail Focussed Areas' ('Pleanáil agus Forbairt na gCeantar Mórcála Dírithe ar Iarnród i mBaile Átha Cliath') i gcomhar leis an Roinn Comhshaoil

Samhain

- › Cuireadh uasteorainn le táillí cárta Léime do thurais ar fud na n-oibreoirí uile
- › Conradh nua bus phoiblí sa Lár Tíre
- › Mórfheachtas chun iompar poiblí a chur chun cinn
- › Foilsíodh an t-áireamh náisiúnta iarnróid

Nollaig

- › Rinneadh cinneadh chun tairiscintí a lorg le haghaidh bealaí bus
- › Comhairliúchán poiblí ar rialacháin nua tacsáí
- › Seoladh an aip pleanálaí rothaíochta nua

Transport
for Ireland
Cycle Planner

Seirbhísí bus agus iarnróid a sholáthar

Is éigeantach atá ardchaighdeán seirbhíse a bhaint amach gach lá, is bunriachtanach atá an creat ceart a chur i bhfeidhm don todhchaí

Conarthaí Nua Seirbhíse Poiblí Bus agus Córas Tairiscintí Iomaíocha

D'fhonn aghaidh a thabhairt ar an bhfíric go bhféadfadh seirbhís phoiblí bheith riachtanach ón taobh sóisialta de ach gan bheith inmharthana ó thaobh na tráchtála de, tá cead ag an Stát faoin dlí Eorpach fóirdheontas a thabhairt do chonarthaí seirbhíse poiblí a cheanglaíonn ar oibreoirí na seirbhísí Oibleagáid Seirbhíse Poiblí sin a sholáthar. Tá cead ag an Stát freisin conarthaí seirbhíse poiblí a bhronnadh go díreach ar oibreoirí faoi úinéireacht an stáit gan chóras tairiscintí iomaíocha.

Is é Bus Átha Cliath a chuireann na seirbhísí bus reatha Oibleagáid Seirbhíse Poiblí ar fáil i réigiún chathair Bhaile Átha Cliath faoi chonradh dír-dhámhachtana leis an Údarás. Lasmuigh de réigiún chathair Bhaile Átha Cliath, is é Bus Éireann faoi chonradh cosúil a chuireann seirbhísí fóirdheonaithe bus ar fáil. Rachaidh an dá chonradh as feidhm an 30 Samhain 2014.

Faoin reachtaíocht náisiúnta, i gcás ina mbeartaíonn an tÚdarás conarthaí dír-dhámhachtana a dhéanamh, ní fhéadfaidh sé déanamh amhlaidh ach *"i gcás gur deimhin leis nach féidir a ráthú ar mhaithe leis an leas eacnamaíochta ginearálta go leanfaidh na seirbhísí bus poiblí do phaisinéirí lena mbaineann na conarthaí de bheith leordhóthanach ach amháin trí na conarthaí dír-dhámhachtana sin a dhéanamh"*.

Le Rialachán Uimh. 1370/2007 ón AE, cuirtear oibleagáid freisin ar an Údarás a chinntiú go gcuirtear fógra san Iris Oifigiúil bliain amháin ar a laghad roimh ré lena ndéantar cur síos ar an gcineál dámhachtana atá beartaithe agus ar na seirbhísí agus na réimsí a bhféadfadh an dámhachtain iad a chlúdach.

Le linn 2013, bhí ar an Údarás breithniú a dhéanamh ar conas a d'fhéadfaí seirbhísí fóirdheonaithe poiblí paisinéirí bus a chur ar fáil ar fud an Stáit tar éis dhul as feidhm na gconarthaí reatha. Ba iad na roghanna ar fáil ná dír-dhámhachtain eile a bhronnadh ar Bhus Átha Cliath, na seirbhísí bus poiblí a chuireann Bus Átha Cliath ar fáil a chur amach ar thairiscintí iomaíocha nó tabhairt faoi chomhcheangal de roinnt seirbhísí a chur amach ar thairiscintí agus de chonradh dír-dhámhachtana níos lú le haghaidh na seirbhísí atá fágtha. Níor mhór breithniú a dhéanamh freisin ar na faid ama chúil le haghaidh aon chonarthaí nua a dhír-dhámhtar nó a chuirtear amach ar thairiscintí iomaíocha.

I mí Mheán Fómhair, thionscain an tÚdarás cleachtadh comhairliúcháin phoiblí maidir le tograí an Údaráis chun na nithe seo a leanas a dhéanamh:-

- conarthaí nua a dhír-dhámhachtain ar Bhus Átha Cliath agus ar Bhus Éireann le haghaidh seirbhísí bus poiblí a oibriú i gceantar Bhaile Átha Cliath agus lasmuigh de cheantar Bhaile Átha Cliath faoi seach, ag tosú i mí na Nollag 2014;
- tairiscintí a chur amach le haghaidh oibriú a dhéanamh ar chuid de na seirbhísí atá cothrom le thart ar 10% de na méideanna conartha d'fhonn tús a chur leis na seirbhísí sin in 2016.

I mí na Nollag, d'fhógair an tÚdarás a chinneadh chun conarthaí a dhír-dhámhachtain ar Bhus Átha Cliath agus ar Bhus Éireann le haghaidh oibriú na seirbhísí bus ó mhí na Nollag 2014 agus go bhfuil sé ar intinn aige próiseas tairisceana a thosú do chuid de na seirbhísí sin i mí na Nollag 2014. Foilsíodh na fógraí riachtanacha faoi na cinntí sin in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh. Beidh deis ag Bus Átha Cliath agus ag Bus Éireann dul in iomaíocht le haghaidh na mbealaí a chuirfeadh amach ar thairiscintí.

Cuireadh tús le hobair ar dhréachtú na gconarthaí nua i gcomhair seirbhísí poiblí maidir le seirbhísí a dhír-dhámhtar agus seirbhísí a chuirtear amach ar thairiscintí araon.

Conarthaí Seirbhíse Poiblí le hOibreoirí faoi úinéireacht an Stáit

D'fhan feidhmíocht seirbhíse Iarnród Éireann (Irish Rail), Bhus Átha Cliath agus Bhus Éireann ar chaighdeán maith le linn 2013. D'éirigh léi comhlíonadh a dhéanamh den chuid is mó ar na spriocanna feidhmíochta atá leagtha amach laistigh de chonarthaí an Údaráis leis na hoibreoirí seo. Mar sin féin, bhí an dá oibreoir bus thíos le gníomhaíocht thionsclaíoch mar thoradh ar na pleananna sábhála costais a bhí á gcur chur feidhme. Níor chuir Bus Éireann seirbhísí bus ar fáil ar feadh 2 lá i mí na Bealtaine agus níor chuir Bus Átha Cliath iad ar fáil ar feadh 3 lá i mí Lúnasa. Mar a leagtar amach ina dhiaidh seo sa Chaibidil seo, ghlac an tÚdarás na hasbhaintí cuí ó na híocaíochtaí fóirdheontais a íoctar leis an dá oibreoir.

Léirítear i dTábla 1 an t-athrú ar thurais phaisinéirí sa tréimhse 2010 go 2013 agus léirítear i dTábla 2 an t-athrú ar chiliméadair a oibríodh le linn na tréimhse sin.

Leagtar amach i dTábla 3 go Tábla 5 na meántorthaí bliantúla le haghaidh leibhéil feidhmíochta seirbhíse le linn 2013.

Tábla 1 - Turais bhliantúla phaisinéirí (milliúin)

Bliain	Bus Átha Cliath (agus athrú ón mbliain roimhe mar %)	Bus Éireann (agus athrú ón mbliain roimhe mar %)	Iarnród Éireann (agus athrú ón mbliain roimhe mar %)
2010	117.05	29.13	38.23
2011	115.05 (-1.7)	28.48 (-2.2)	37.38 (-2.2)
2012	113.28 (-1.5)	28.63 (+0.5)	36.74 (-1.7)
2013	112.48 (-0.7)	29.69 (+3.7)	36.74 (0.0)

Tábla 2 - Ciliméadair feithicle bhliantúla arna n-oibriú (milliúin)

Bliain	Bus Átha Cliath (agus athrú ón mbliain roimhe mar %)	Bus Éireann (agus athrú ón mbliain roimhe mar %)	Iarnród Éireann (agus athrú ón mbliain roimhe mar %)
2010	56.50	38.08	15.95
2011	53.90 (-4.6)	37.34 (-1.94)	15.96 (+0.1)
2012	52.10 (-3.3)	37.34 (0.0)	15.96 (0.0)
2013	50.30 (-3.4)	35.94 (-3.75)	15.97 (+0.1)

Tábla 3 - Feidhmíocht Iarnród Éireann in aghaidh spriocanna (2013)

Catagóir	Tomhas	Sprioc (%)	Toradh (%)
Iontaofacht	Céatadán de na seirbhísí sceidealaithe arna n-oibriú	99	99.9
Poncúlacht	Céatadán de na traenacha arna n-oibriú laistigh de na spriocanna poncúlachta:-		
	Idirchathrach (laistigh de 10 nóiméad)	90	96.1
	Buaicuireanta Comaitéireachta (laistigh de 10 nóiméad)	92	98.3
	Seach-Bhuaicuireanta Comaitéireachta (laistigh de 5 nóiméad)	87	95.4

Tábla 4 - Feidhmíocht Bhus Átha Cliath in aghaidh spriocanna (2013)²

Catagóir	Tomhas	Sprioc (%)	Toradh (%)
Iontaofacht	Céatadán de na feithiclí i seirbhís	98	98.9
Iontaofacht	Céatadán de na dualgais tiománaithe arna n-oibriú	98	99.1
Poncúlacht	Céatadán de na seirbhísí ag fágáil an stáisiúin chinn aistir laistigh de 5 nóiméad ón am imeachta sa tráthchlár	95	96.9

Tábla 5 - Feidhmíocht Bhus Éireann in aghaidh spriocanna (2013)³

Catagóir	Tomhas	Sprioc (%)	Toradh (%)
Iontaofacht	Céatadán de na feithiclí i seirbhís	98	99.9
Iontaofacht	Céatadán de na dualgais tiománaithe arna n-oibriú	98	99.9
Poncúlacht	Céatadán de na seirbhísí ag fágáil an stáisiúin chinn aistir laistigh de sprioclamháil ón am imeachta sa tráthchlár:-		
	Seirbhísí Cóiste Scítheanna (10 nóiméad)	95	96.5
	Seirbhísí Chathair Chorcaí (5 nóiméad)	90	96.5
	Seirbhísí Luimnigh / na Gaillimhe / Chathair Phort Láirge (5 nóiméad)	87	93.5
	Seirbhísí Comaitéireachta Bhaile Átha Cliath (10 nóiméad)	95	96.0

Conarthaí Seirbhíse Poiblí le hOibreoirí faoi úinéireacht Phríobháideach

I mí Feabhra, d'fhoirceann an tÚdarás a chonradh le M&A Coaches Limited le haghaidh seirbhís bhus a chur ar fáil idir Baile Sheáin agus Port Laoise (Bealach 828) mar nach raibh ioncam ó tháillí paisinéirí leordhóthanach chun costais an oibreora a chlúdach leis an tseirbhís seo a chur ar fáil. Ina dhiaidh sin, d'íarr an tÚdarás tairiscintí le haghaidh seirbhís bhus a chur ar fáil idir Baile Sheáin agus Port Laoise ar bhonn fóirdheonaithe. Bhuaigh M&A Coaches Limited conradh nua agus thosaigh na seirbhísí i mí na Bealtaine. Leasaíodh an conradh ina dhiaidh sin chun Áth na nUrlainn a chur san áireamh mar áit stoptha.

I mí Mheán Fómhair, leasaigh Bus Éireann a sheirbhísí bus tráchtála ceadúnaithe idir Baile Átha Cliath agus Corcaigh, rud ar baineadh na stopanna in Áth na nUrlainn agus i bPort Laoise dá bharr. Mheas an tÚdarás gur ghá aghaidh a thabhairt ar an gcailleadh iarmhartach seirbhísí luachmhara bus agus, mar sin de, d'íarr sé tairiscintí le haghaidh seirbhísí bus athsholáthair a chur ar fáil ar bhonn fóirdheonaithe. Dámhadh an conradh sin ar M&A Coaches Limited freisin agus thosaigh seirbhísí idir Port Laoise agus Caiseal i mí na Samhna. Tá an tráthchlár don tseirbhís nua (Bealach 828x) comhtháite le seirbhísí bus agus iarnróid i bPort Laoise agus i gCaiseal chun cabhrú le custaiméirí a dteastaíonn naisc thaistil ar aghaidh uathu.

Leagtar síos i gconarthaí an Údaráis le M&A Coaches Limited na leibhéil feidhmíochta nach mór don oibreoir a bhaint amach d'fhonn íocaíochtaí fóirdheontais a fháil. Leagtar amach i dTábla 6 na leibhéil feidhmíochta a baineadh amach.

2 Áirítear leis na figiúirí seo 3 lá nach raibh seirbhísí ar fáil iontu de bharr gníomhaíocht thionsclaíoch i ráithe 3/2013

3 Áirítear leis na figiúirí seo 2 lá nach raibh seirbhísí ar fáil iontu de bharr gníomhaíocht thionsclaíoch i ráithe 2/2013.

Tábla 6 - M&A Coaches Limited - Feidhmíocht in aghaidh spriocanna (2013)

Bealach	Tréimhse	Catagóir	Tomhas	Sprioc (%)	Toradh (%)
828	Bealtaine - Nollaig	Iontaofacht	% de na seirbhísí sceidealaithe arna n-oibriú ar fud an bhealaigh iomláin	98	100
		Poncúlacht	% de na feithiclí ag fágáil an stáisiúin chinn aistir laistigh de sprioclamháil ón am imeachta sa tráthchlár	95	99.82
828x	Samhain - Nollaig	Iontaofacht	% de na seirbhísí sceidealaithe arna n-oibriú ar fud an bhealaigh iomláin	98	100
		Poncúlacht	% de na feithiclí ag fágáil an stáisiúin chinn aistir laistigh de sprioclamháil ón am imeachta sa tráthchlár	95	97.63

Seirbhísí Iarnróid Éadroim (Luas)

D'oibrigh Luas an dara bliain iomlán dá ghréasán fairsingithe (Ceantar na nDugaí go hIarthar na Cathrach agus Faiche Stiabhna go Gleann Bhríde) in 2013.

Bhí méadú 4.1% ar an líon paisinéirí in 2013. Thaisil tramanna Luas 3.54 milliún ciliméadar feithicle, i gcomparáid le 2.1 milliún ciliméadar feithicle in 2005, a bhí ar an gcéad bhliain d'oibríochtaí Luas. Mar sin féin, bhí easnamh €2.21 milliún ag oibríochtaí Luas faoi dheireadh na bliana 2013, cé go bhfuil an tsuim sin níos ísle ná an t-easnamh €3.44 milliún a bhí acu ag deireadh na bliana 2012.

Rachaidh an conradh reatha le haghaidh oibriú chóras Luas as feidhm in 2014. Tar éis tús a chur le próiseas soláthair go mall sa bhliain 2012, roghnaigh an tÚdarás agus an Ghníomhaireacht um Fháil Iarnród, mar chomhpháirtithe conarthacha, gearrliosta tairgeoirí don tairiscint le haghaidh an chonartha oibriúcháin. Tugadh cáipéisí tairisceana chun críche faoi dheireadh na bliana 2013, lena n-áirítear dréachtchonradh agus sceidil theicniúla mhionsonraithe.

Tábla 7 - Feidhmíocht Luas (2013)

Catagóir	Tomhas	Sprioc Feidhmíochta	Toradh
Iontaofacht	Céatadán de na seirbhísí tráthchláraithe arna soláthar	100%	99.59 %
Poncúlacht	Nóiméid arna gcailleadh mar thoradh ar mhoilleanna	0 nóiméad	1,465 nóiméad

Fóirdheontais a Íoctar le hOibreoirí

Íocann an tÚdarás fóirdheontais le hIarnród Éireann, le Bus Átha Cliath, le Bus Éireann agus le M&A Coaches Limited as seirbhísí iompair phoiblí a oibríonn siad de réir conarthaí seirbhíse poiblí. Cumasaíonn na fóirdheontais sin an soláthar seirbhísí iompair phoiblí atá riachtanach ón taobh sóisialta de ach nach bhfuil inmharthana ó thaobh na tráchtála de.

Is éard atá i gconarthaí an Údaráis leis na hoibreoírí faoi úinéireacht an stáit ná conarthaí glanchostais faoina ndéanann na hoibreoírí na táillí paisinéirí a bhailiú agus a choinneáil mar ioncam. Is éard atá i gconarthaí an Údaráis le M&A Coaches Limited ná conarthaí ollchostais faoina seolann an t-oibreoír táillí a bhailítear ó phaisinéirí chuig an Údarás. Dá bhrí sin, is é an fóirdheontas a foictar le M&A Coaches Limited an difríocht idir an costas tairgthe ar an tseirbhís a chur ar fáil agus ioncam ó tháillí.

Leagtar amach i dTábla 8 sonraí faoi íocaíochtaí fóirdheontais a rinneadh in 2013. Laghdaíodh na híocaíochtaí fóirdheontais a bhí dlite do Bhus Éireann agus do Bhus Átha Cliath chun cur san áireamh a dhéanamh ar an gcailleadh seirbhísí de bharr gníomhaíocht thionsclaíoch i mí na Bealtaine agus i mí Lúnasa faoi seach.

Tábla 8 - Íocaíochtaí fóirdheontais

Oibreoír	2012 (€ milliún) ⁴	2013 (€ milliún)	Laghdú sa bhliain 2013 (€ milliún)
Bus Átha Cliath	69.44	64.54 ⁵	4.90
Iarnród Éireann	135.75	127.03	8.72
Bus Éireann	36.88	34.36 ⁶	2.52
M&A Coaches	n/b	0.05	n/b
Iomlán	242.07	225.98	16.14

Dúshlán Airgeadais agus Táillí

Lean an maoiniú fóirdheontais a bhí á leithdháileadh ar Iarnród Éireann, ar Bhus Átha Cliath agus ar Bhus Éireann ar aghaidh ag laghdú in 2013 mar thoradh ar mhaoiniú laghdaithe ón Státchiste. Mar sin féin, bhí cobhsú sa líon paisinéirí ar Iarnród Éireann agus ar Bhus Átha Cliath sa bhliain agus lean an líon paisinéirí ar Bhus Éireann ar aghaidh ag ardú, go háirithe i gCorcaigh agus i nGaillimh. I dteannta na méaduithe faofa ar tháillí, chuir cobhsú an lín phaisinéirí leis an mbearna a raibh an laghdú leanúnach ar fhóirdheontas ina chúis léi a laghdú.

I mí Dheireadh Fómhair agus i mí na Samhna, d'fhógair an tÚdarás an toradh ar an athbhreithniú mionsonraithe ar iarratais a rinne Bus Átha Cliath, Bus Éireann agus Iarnród Éireann ar mhéaduithe ar tháillí i leith gach seirbhíse bus agus iarnróid ar conradh agus ar iarratais a rinne an Ghníomhaireacht um Fháil Iarnród ar mhéaduithe ar tháillí i leith sheirbhísí Luas. Tháinig na méaduithe faofa ar tháillí in éifeacht ag amanna éagsúla idir mí na Samhna 2013 agus mí Eanáir 2014. I gcás tháillí Iarnród Éireann, lean an tÚdarás leis an bpróiseas um tháillí níos cothroime atá bunaithe ar fhad a thabhairt isteach. Leagtar amach i dTábla 9 sonraí faoi na méaduithe faofa.

4 Leithdháileadh maoiniú éigeandála €36 milliún ar Bhus Átha Cliath (€5.33 milliún) agus ar Iarnród Éireann (€30.67 milliún)

5 Lena n-áirítear asbhaint as laethanta (3) nach raibh seirbhísí ar fáil mar gheall ar ghníomh stailce

6 Lena n-áirítear asbhaint as laethanta (2) nach raibh seirbhísí ar fáil mar gheall ar ghníomh stailce

Tábla 9 - Athruithe Faofa ar Tháillí (2013)

Oibreoir	Cineál Táille	Athrú mar %
Bus Átha Cliath	Ticéid mhíosúla agus bhliantúla	+9.8 go +10.3
	Méaduithe breise bus / Luas	+9.4
	Táillí airgid thirim	-39.5 go +12.5
	Táillí cárta Léime	-39.5 go +5.6
	Ticéid réamhíochta	+3.1 go +11.5
Bus Éireann	Ticéid mhíosúla agus bhliantúla	+5.3 go +7
	Táillí airgid thirim	+3.6 go +7
	Ticéid réamhíochta	+5.4 go +9.8
	Táillí cárta Léime	-4.8 go +6.5
Iarnród Éireann	Ticéid mhíosúla agus bhliantúla	+1.8 go +10.5
	Ticéid airgid thirim sa Chrios Short Hop do dhaoine fásta (Baile Átha Cliath)	+7.5 go +15.8
	Táillí cárta Léime	0 go +3.4
An Ghníomhaireacht um Fháil Iarnród (Luas)	Táillí ar thicéid mhíosúla agus bhliantúla	0 go +6.7
	Méaduithe breise Bus / Luas	+9.4 go +9.8
	Táillí cárta Léime	-4.0 go +6.9

Athruithe ar Sheirbhísí Fóirdheonaithe

Is minic a dhéantar athruithe ar sheirbhísí bus agus iarnróid arna soláthar faoi Chonarthaí Seirbhíse Poiblí, ach ní mór go mbeadh aon athruithe den sórt sin ceadaithe ag an Údarás sula gcuirfear chun feidhme iad.

In 2013, rinne an tÚdarás 94 moladh le haghaidh athruithe a mheas, idir mhionchoigeartuithe ar thráthchláir agus athbhreithnithe móra ar ghréasáin chonairí. Áiríodh leo sin athruithe suntasacha breise ar na gréasáin bhus i gcathracha réigiúnacha agus roinnt athruithe móra ar sheirbhísí bus i gceantar Comaitéirí Bhaile Átha Cliath. De na hathruithe molta, ceadaíodh 91 athrú agus níor ceadaíodh 3 athrú.

Tábla 10 - Athruithe ar sheirbhísí fóirdheonaithe bus (2013)

Oibreoir	Bus Átha Cliath	Bus Éireann
A ceadaíodh	33	58
Nár ceadaíodh	1	2

Chomh maith leis sin, d'fhaomh an Bord mionathruithe ar sheirbhísí iarnróid tar éis na dtráthchlár athbhreithnithe a tugadh isteach i mí Eanáir. Áiríodh leo sin coigeartuithe ar na faid reatha ar an tseirbhís idir Baile Átha Cliath agus Gaillimh agus tabhairt isteach an ama imeachta níos moille ó Ros Láir chun ceangal le teacht isteach bád farantóireachta.

Déantar cur síos sna hailt seo a leanas ar na hathruithe príomha ar fud na n-oibreoirí.

Seirbhísí Bhus Átha Cliath

Ós rud é gur cuireadh an chuid is mó d'athchumrú na seirbhísí i mBaile Átha Cliath i gcrích roimh 2013, coigeartuithe beaga chun feabhas a chur ar iontaofacht oibriú na seirbhísí ba ea formhór na hathruithe ar sheirbhísí le linn 2013.

D'fhorghas an tÚdarás mórathrú ar sceideal samhraidh na seirbhísí ach níor chuir Bus Átha Cliath chun feidhme é faoi shamhradh na bliana 2013 de bharr saincheistanna leanúnacha caidrimh thionsclaíoch.

Seirbhísí Bhus Éireann i gCathracha Réigiúnacha

Tugadh na mórathruithe gréasáin seo a leanas isteach in 2013:

Corcaigh	Rinneadh tabhairt isteach incriminteach ar sheirbhísí athbhreithnithe cathrach, lena n-áirítear tráthchlár comhordaithe seirbhísí ar Bhealach 226 agus ar Bhealach 226A lena nasctar Stáisiún an Cheantaigh i gCorcaigh le hAerfort Idirnáisiúnta agus Lárionad Gnó Chorcaí a chuimsigh seirbhísí go Cionn tSáile agus tráthchlár athbhreithnithe ar Bhealach 206 idir Lár na Cathrach agus an Ghráinseach tríd an Dúghlaise lena gcuirtear leibhéal feabhsaithe seirbhíse ar fáil.
Gaillimh	Athbhreithníodh Bealach 407 tuilleadh chun an mhinicíocht a fheabhsú de bharr éileamh méadaithe.
Luimneach	Athbhreithníodh Bealach 306 chun seirbhísí traschathrach a shíneadh go Sráid Éadbhaird agus chun nasc díreach a chur ar fáil chuig an stáisiún bus agus iarnróid ó Bhaile na Neanta.
Port Láirge	Tugadh gréasán athbhreithnithe seirbhísí cathrach isteach i mí an Mhárta. Tugadh isteach i mí Aibreáin tráthchlár athbhreithnithe ar an mbealach idir Port Láirge agus Trá Mhór lena gcuimsítear seirbhísí díreacha ó Thrá Mhór go hEastát Tionscail Phort Láirge agus go hInstitiúid Teicneolaíochta Phort Láirge.

In 2012, léiríodh inár dTuarascáil Bhliantúil gur tháinig méadú 8% i nGaillimh agus 2% i gCorcaigh ar ár líon paisinéirí tar éis gréasáin athdheartha bhus i gcathracha réigiúnacha a thagann níos fearr le héileamh paisinéirí a chur chun feidhme. Léirítear i dTábla 11 gur lean na gréasáin réigiúnacha athbhreithnithe ar aghaidh ag baint feidhmíocht láidir amach in 2013. I gcás Luimnigh, cé nár tháinig méadú ar an líon paisinéirí san iomlán, bhí laghdú suntasach ar an gcostas ar na seirbhísí cathrach a chur ar fáil, rud ba chúis le laghdú 18.3% ar na cailteanais ó na míonna deireanacha in 2011.

Tábla 11 - An tionchar a bhí ag atheagrú sheirbhísí Bhus Éireann i gcathracha réigiúnacha⁷

	Corcaigh		Gaillimh		Luimneach	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Paisinéirí arna n-iompar (milliún) agus athrú bliantúil (%)	9.51	10.30 (+8.2%)	3.53	3.86 (+9.3%)	2.85	2.83 (-0.7%)
Ioncam ó tháillí agus athrú bliantúil (%) (€ milliún)	11.93	13.47 (+12.8%)	3.87	4.33 (+11.9%)	2.72	2.73 (+0.5%)

⁷ Cuireadh Port Láirge as áireamh mar gur tugadh a ghréasán athbhreithnithe isteach i Ráithe 2, 2013.

Seirbhísí Eile Bhus Éireann

- Tráthchlár athbhreithnithe ar Bhealach Comaitéireachta Bhaile Átha Cliath 115 ón Muileann gCearr tar éis laghdúithe ar sheirbhísí tráchtála agus athbhreithnithe ar an tseirbhís iarnróid idir Sligeach agus Baile Átha Cliath lena gcuirtear tráthchlár comhordaithe bus agus iarnróid ar fáil;
- Bealach athbhreithnithe 190/190A lena nasctar Baile Átha Buí agus Baile Átha Troim leis an Uaimh agus le Droichead Átha agus lena síntear chuig an Inse trí Stáisiún Iarnróid Dhroichead Átha;
- Bealach athbhreithnithe 175/175A lena nasctar Muineachán agus an Cabhán, lena n-áirítear Ospidéal an Chabháin agus Institiúid Teicneolaíochta an Chabháin;
- Bealach athbhreithnithe 182/182A lena nasctar Muineachán agus Droichead Átha, lena n-áirítear nasc díreach le hOspidéal Réigiúnach Dhroichead Átha;
- Bealach athbhreithnithe 189 lena nasctar Gráinseach an Dísirt agus Clochar go Cill Dhéagláin trí Bhaile Dhroichead Átha agus Ospidéal Dhroichead Átha agus trí Dhamhliag.

Seirbhísí Iarnród Éireann

D'fhaomh an tÚdarás go gcuirfeadh Iarnród Éireann straitéis bainistíochta flít chun feidhme i mí Mheán Fómhair mar chuid de chlár foriomlán na Cuideachta chun costais a laghdú. Is é cuspóir na straitéise ná an acmhainn traenach a úsáidtear a bharrfheabhsú d'fhonn freastal ar an éileamh reatha ó chustaiméirí. Coinníodh an straitéis faoi athbhreithniú agus d'iarr an tÚdarás cúnamh teicniúil chun cabhrú leis modheolaíochtaí cuí a fhorbairt le haghaidh lódálacha paisinéirí a thomhas agus a bhainistiú chun a chinntiú nach bhfuil plódú míchuí sna seirbhísí.

D'fhorbair an tÚdarás agus Iarnród Éireann moltaí i gcomhpháirt le haghaidh athruithe ar sheirbhísí iarnróid, lena n-áirítear seirbhísí a laghdú ar roinnt línte agus athruithe ar na patrúin stoptha ar sheirbhísí Idirchathrach d'fhonn feabhas suntasach a chur ar agaí turais. Ba iad na moltaí sin ba chúis le gníomh comhairliúcháin phoiblí ar thug Iarnród Éireann faoi. Leagadh amach sa ghníomh sin dréacht-tráthchlár le haghaidh an ghréasáin seirbhísí a oibrítear amach as Stáisiún Uí Chonghaile agus as Stáisiún Heuston agus ar fud na tíre.

Tar éis aighneachtaí a fháil agus tar éis don Údarás breithniú a dhéanamh orthu, tugadh formheas go luath i mí Eanáir 2014 le haghaidh athruithe suntasacha a chur chun feidhme, faoi mar a achoimrítear sna hailt seo a leanas.

Seirbhísí Iarnróid Idirchathrach

Baile Átha Cliath go Corcaigh

Tráthchlár athbhreithnithe seirbhíse mar aon le hagaí turais feabhsaithe agus naisc fheabhsaithe le seirbhísí comaitéireachta i bPort Laoise le haghaidh taisteal ar aghaidh go stáisiúin idirmheánacha i dtreo Bhaile Átha Cliath. Seirbhís bhreise ar 19.20 Luan go hAoine, gan Corcaigh a áireamh.

Baile Átha Cliath go Gaillimh

Tráthchlár athbhreithnithe seirbhíse mar aon le hagaí turais feabhsaithe. Seirbhís bhreise ar 19.15 Luan go Satharn, gan Gaillimh a áireamh.

Baile Átha Cliath go Port Láirge

Tráthchlár athbhreithnithe seirbhíse mar aon le hagaí turais feabhsaithe. Tarraingt siar na traenach 09.10 ó Bhaile Átha Cliath go Port Láirge agus na traenach 16.50 ó Phort Láirge go Baile Átha Cliath Luan go Satharn.

Baile Átha Cliath go Sligeach

Comhdhlúthaíodh na himeachtaí ó Bhaile Átha Cliath go Sligeach ar 07.05 agus ar 09.05 Luan go hAoine leis an imeacht ar 08.05. Rinneadh imeacht amháin ar 18.00 de na himeachtaí ó Shligeach go Baile Átha Cliath ar 17.00 agus ar 19.00 Luan go hAoine. Athbhreithníodh seirbhísí Domhnaigh go Baile Átha Cliath le 3 sheirbhís bhreise atá ag stopadh i gCill Choca.

Baile Átha Cliath go Cathair na Mart/Béal an Átha

Tráthchlár athbhreithnithe seirbhíse mar aon le hagaí turais feabhsaithe.

Baile Átha Cliath go Trá Lí lena gcuimsítear naisc ó Mhala go Corcaigh

Tráthchlár athbhreithnithe seirbhíse mar aon le hagaí turais feabhsaithe. Tráthchlár curtha ar chomhréim an athuair le tráthchlár athbhreithnithe Chorcaí.

Baile Átha Cliath go Luimneach trí Acomhal Luimnigh

Tráthchlár athbhreithnithe curtha ar chomhréim an athuair le tráthchlár athbhreithnithe Chorcaí le haghaidh nasc ag Acomhal Luimnigh. Tarraingt siar na seirbhíse ar 13.40 ó Bhaile Átha Cliath go Luimneach Luan go Satharn.

Baile Átha Cliath go Luimneach tríd an Aonach

Tarraingt siar na seirbhíse ar 05.05 ó Luimneach go dtí an tAonach Luan go hAoine.

Seirbhísí iarnróid do chomaitéirí**Baile Átha Cliath - Cill Dara - Port Laoise**

Tráthchlár athbhreithnithe lena gcuirtear naisc ar fáil le seirbhís Idirchathrach Chorcaí i bPort Laoise.

An Líne Thuaidh

Tarraingt siar na seirbhíse ar 10.50 ó Bhaile Brigín go Baile Átha Cliath agus na seirbhíse 09.40 ó Bhaile Átha Cliath go Baile Brigín ar an Satharn.

Bealach Páirceála an M3

Athbhreithníodh seirbhísí seachbhuaice le go n-oibríonn siad ó Bhealach Páirceála an M3 go Cluain Saileach amháin le naisc do Chathair Bhaile Átha Cliath. Tarraingt siar na seirbhíse ar 18.15 ó Bhaile Átha Cliath go Bealach Páirceála an M3 agus na seirbhíse ar 20.10 ó Bhealach Páirceála an M3 go Baile Átha Cliath ar an Satharn agus tarraingt siar na seirbhíse ar 18.10 ó Bhealach Páirceála an M3 go Stáisiún an Phiarsaigh, Baile Átha Cliath, ar an Domhnach.

Comaitéirí Chorcaí

Seirbhísí breise ar 06.15 ó Mhainistir na Corann go Corcaigh Luan go Satharn, ar 18.45 agus 23.00 ó Chorcaigh go Mala agus ar 22.30 ó Mhala go Corcaigh Luan go Satharn. Amanna curtha ar chomhréim an athuair le tráthchlár athbhreithnithe ó Bhaile Átha Cliath go Corcaigh.

Seirbhísí Bhealach Iarnróid an Iarthair

Tarraingt siar na seirbhísí ar 11.55 ó Luimneach go Gaillimh agus ar 14.30 ó Ghailimh go Luimneach Luan go Satharn. Fairsingiú seirbhísí ó Luimneach go hAcomhal Luimnigh le haghaidh nasc ar aghaidh.

Seirbhísí iannróid Acomhal Luimnigh go Port Láirge

Tarraingt siar na seirbhísí ar 11.40 ó Phort Láirge go hAcomhal Luimnigh agus ar 13.55 ó Acomhal Luimnigh go Port Láirge. Seirbhísí eile curtha ar chomhréim an athuair le tráthchlár athbhreithnithe ó Bhaile Átha Cliath go Corcaigh.

Ceadúnú Seirbhísí Bus

Léirítear i dTábla 12 leibhéal na gníomhaíochta maidir le ceadúnú bus le linn 2013. Bhí laghdú géar ar líon na n-iarratas ar sheirbhísí nua i gcomparáid le 2012. Ina theannta sin, níor athnuadh líon suntasach ceadúnas a bhí le hathnuachan le linn na bliana. B'iomáí cúis leis sin, lena n-áirítear na nithe seo a leanas:

- baineadh an gá le ceadúnú a dhéanamh ar sheirbhísí do scoileanna a gconraíonn na scoileanna go príobháideach iad;
- an tionchar leantach ag an gcor chun donais sa gheilleagar;
- chónaisc oibreoirí roinnt seirbhísí bus.

Lean an tÚdarás ar aghaidh ag déanamh monatóireacht ar ghníomhaíocht na gceadúnaithe chun a fhíorú go bhfuil coinníollacha a gceadúnais á gcomhlíonadh acu. Áiríodh leis sin cigireachtaí ar an láithreán agus scrúdú a rinneadh ar shuíomhanna Gréasáin agus ar fhaisnéis fhoilsithe eile.

I mí na Nollag, ainmníodh⁸ an tÚdarás mar údarás inniúil in Éirinn chun críche údaruithe agus foirmeacha turais a sheiceáil do sheirbhísí idirnáisiúnta cóiste agus bus, de réir Rialachán Uimh. 1073/2009 ón AE.

Tábla 12 - Gníomhaíocht maidir le ceadúnú bus (2013)

Catagóir	A Fuarthas	A Diúltaíodh	A Deonaíodh
Ceadúnas nua chun seirbhís bhus phoiblí a oibriú laistigh den Stát	55	5	32
Leasú ar cheadúnas atá an cheana	184	2	162
Údarú idirnáisiúnta de réir Rialacháin an AE, athnuachaintí san áireamh	32	2	29
Aistriú ceadúnais atá ann cheana	3	-	3
Athnuachan ceadúnais atá ann cheana	216	-	209
Achomhairc in aghaidh cinntí ceadúnúcháin a rinne an tÚdarás	6	3	3

8 faoi Rialachán an Aontais Eorpaigh (Margadh Idirnáisiúnta do Sheirbhísí Cóiste agus Bus) 2013 (Ionstraim Reachtúil Uimh. 506 de 2013)

Seirbhísí Iompair Tuaithe

Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar na meicníochtaí i bhfeidhm le haghaidh seirbhísí iompair tuaithe a sholáthar, d'fhoilsigh an tÚdarás straitéis i mí Iúil le haghaidh an Clár Iompair Tuaithe a athstruchtúrú. Is é is aidhm don straitéis nua, dar teideal 'Strengthening the Connections in Rural Ireland' ('Na Naisc faoi Thuath na hÉireann a Neartú'), ná soláthar na seirbhísí iompair tuaithe a chosaint anois agus sa toadhcháí trí struchtúr níos éifeachtúla soláthair a chinntiú. Baineann sí freisin le seirbhísí iompair tuaithe a chomhtháthú níos fearr isteach i seirbhísí iompair phoiblí ar fud na tíre agus le hiniúchadh a dhéanamh ar nascadh le hiompar sláinte neamhéigeandála.

Teastaíonn ón struchtúr nua soláthair na 35 grúpa iompair tuaithe a chomhdhlúthú isteach in 18 Aonad Comhordúcháin Iompair. I mí Dheireadh Fómhair, rinneadh glao dúnta le haghaidh iarratas do na hAonaid nua ar na grúpaí iompair tuaithe atá ann cheana agus d'fhógair an tÚdarás an roghnú iarratasóirí i mí na Nollag.

Leagtar amach i dTábla 13 na grúpaí a ghlacfaidh ról na nAonad nua.

Tábla 13 - Aonaid Chomhordúcháin Iompair Nua

An Limistéar Geografach a chlúdaíonn an tAonad Comhordúcháin Iompair	Grúpaí Iompair Tuaithe atá ann cheana a roghnaíodh chun Aonad Comhordúcháin Iompair a oibriú
An Clár	Iompar Inrochtana an Chláir Teoranta
Corcaigh	Comhpháirtíocht Iompair Tuaithe Bheanntaí Teoranta
An Cabhán / Muineachán	Comharchumann Pobail Chill na Leice agus a Dúiche Teoranta
Dún na nGall	Seirbhís Iompair Tuaithe Teoranta
Gaillimh	Bealach - Páirtnéireacht Iompair Áitiúil Chonamara Teoranta Cuideachta Forbartha Tuaithe na Gaillimhe Teoranta Forbairt Chomhtháite Tuaithe na Gaillimhe Thoir Theas Teoranta
Ceatharlach / Cill Chainnigh	Cuideachta Iompair Tuaithe Cheatharlach, Chill Chainnigh agus Thiobraid Árann Theas Teoranta
Cill Dara / Baile Átha Cliath Theas	Iompar Pobail Chill Dara Theas Teoranta Iompar Pobail Uíbh Fhailí agus Chill Dara Teoranta
Ciarraí	Iompar Pobail Chiarraí Teoranta
Luimneach	Grúpa Iompair Chontae Luimnigh agus Chorcaí Thuaidh Teoranta
Laois / Uíbh Fhailí	Clár Laoise um Iompar don Chomhtháthú Tuaithe Teoranta
An Longfort / an Iarmhí	Comhlachas Iompair Phobail Tuaithe na hIarmhí Teoranta
An Mhí / Lú / Fine Gall	Tionscadal Iompair Inrochtana na Mí Teoranta
Maigh Eo	Cuideachta Chomhpháirtíocht LEADER Mhaigh Eo Thoir Thuaidh Teoranta
Sligeach / Liatroim / Ros Comáin	Cuideachta Chomhpháirtíocht LEADER Chontae Shligigh Teoranta Rural Lift Limited Iompar Tuaithe Ard Carna, Chill Mhór agus Ros Comáin Teoranta

An Limistéar Geografach a chlúdaíonn an tAonad Comhordúcháin Iompair	Grúpaí Iompair Tuaithe atá ann cheana a roghnaíodh chun Aonad Comhordúcháin Iompair a oibriú
Tiobraid Árann	Comhpháirtíocht LEADER Thiobraid Árann Thuaidh
Port Láirge	Deise Link Limited
Loch Garman	Grúpa Forbartha Pobail Loch Garman Thiar Theas Forbairt Áitiúil Loch Garman
Cill Dara / Dún Laoghaire-Ráth an Dúin	Comhpháirtíocht Tuaithe Chill Mhantáin Teoranta

Tháinig méadú ar an líon paisinéirí ar sheirbhísí iompair tuaithe in 2013 trí fhás measartha 0.5%.

Tháinig méadú mór ar ioncam ó phaisinéirí in 2013. Áirítear leis na figiúirí ioncaim ioncam ar Conradh a d'íoc gníomhaireachtaí amhail Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte nó grúpaí pobail le grúpaí iompair tuaithe le haghaidh seirbhísí sonracha bus a chur ar fáil. Bhí fás suntasach ar dheighleog an ioncaim ar Conradh in 2013.

Lean an tÚdarás de chathaoirleacht a dhéanamh ar an gCoiste Náisiúnta um Iompar Tuaithe Comhtháite, a bhfuil sé mar chúram air comhtháthú níos fearr na seirbhísí iompair áitiúla agus tuaithe a fhorbairt ar fud na tíre. Lean trí ghrúpa oibre de mhapáil seirbhíse agus de scrúdú a dhéanamh ar dheiseanna le haghaidh seirbhísí sláinte agus seirbhísí iompair scoile a nascadh.

Tugadh ceithre sheirbhís iompair phíolótacha nua isteach i Ros Comáin agus i bPort Láirge i mí na Nollag chun scrúdú a dhéanamh ar an bpraiticiúlacht a bhaineann leis an ngréasán iompair tuaithe a fhairsingiú ach naisc a fhorbairt le turais fillte na seirbhísí iompair scoile atá ann cheana.

Tábla 14 - An Clár Iompair Tuaithe: Turais bhliantúla phaisinéirí agus ioncam bliantúil ó phaisinéirí

Bliain	Paisinéirí (milliúin)	Athrú ón mbliain roimhe mar %	Ioncam (€ milliún)	Athrú ón mbliain roimhe mar %
2010	1.42	-	-	-
2011	1.74	+22.4	3.07	-
2012	1.73	-0.6	4.00	+30.3
2013	1.74	+0.5	4.66	+15.5

02

An t-eispéireas taistil a fheabhsú

Is iomaí toisc a dhéanann turais ar iompar poiblí, rothaíocht agus siúl tarraingteach agus cruthaíodh deiseanna nua le teicneolaíochtaí nua agus leis an úsáid fhorleathan as fóin chliste

Cárta Léime

Mar a léirítear i dTábla 15, tháinig fás mór ar scéim na gcártaí Léime le linn 2013 nuair a díoladh 430,000 cárta. Faoi dheireadh na bliana, bhí cártaí Léime á n-úsáid ag níos mó ná 20% de na paisinéirí a íocann táillí i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath.

Seoladh roinnt gnéithe le linn 2013, arb í an uasteorainn a cuireadh leis an uaschostas taistil do lá nó do sheachtain an ghné ba shuntasáí díobh. Sa chéad dul amach, tugadh uasteorainneacha laethúla agus seachtainiúla isteach ar Luas, ar Iarnród Éireann agus ar Bhus Átha Cliath sular cuireadh uasteorainneacha iloibreoirí ar fud Bhaile Átha Cliath chun feidhme.

D'éirigh níos mó oibreoirí páirteach i scéim na gcártaí Léime in 2013, lena n-áirítear seirbhísí Bhus Éireann sa réigiún Thoir, Swords Express, Collins Coaches, Matthews Coaches agus Bus Loch Garman.

Cuireadh raon táirgí ticéid reatha ar fáil ar an gcárta Léime in 2013, lena n-áirítear pasanna taistil Tax saver agus an ticéad Rambler de chuid Bhus Átha Cliath a úsáidtear go leathan.

Lean an tÚdarás ar aghaidh ag oibriú leis an Roinn Coimirce Sóisialaí chun idir-inoibritheacht an chárta Léime agus an Chárta Seirbhíse Poiblí nua a chinntiú d'fhonn tacú le taifeadh leictreonach na dturas saorthaistil agus úsáid á baint as bonneagar an chárta Léime. D'éisigh an Roinn na chéad Chártaí Seirbhíse Poiblí Saorthaistil in 2013.

Tábla 15 - Staitisticí cárta Léime ag deireadh 2013

Mír	Iomlán ó tugadh an cárta Léime isteach in 2011	Iomlán do 2013 amháin
Líon na gcártaí Léime a díoladh	430,000	202,000
Líon na dturas a glacadh le cártaí Léime	36 milliún	21 milliún
Luach bhreisiú creidmheasa na gcártaí Léime	€70 milliún	€42 milliún
Luach a úsáideadh ar chártaí Léime	€68 milliún	€41 milliún

Faisnéis Fíor-ama do Phaisinéirí

Le linn 2013, lean an tÚdarás le taispeántais faisnéise fíor-ama do phaisinéirí a chur i bhfeidhm ag stadanna bus i mBaile Átha Cliath, i gCorcaigh agus i nGaillimh agus thosaigh sé taispeántais a chur i bhfeidhm i bPort Láirge. Bhí 569 taispeántas i mbun feidhme faoi dheireadh na bliana.

Taispeántar dáileadh na dtaispeántas sin i dTábla 16. I mí na Nollag, d'ordaigh an tÚdarás 200 taispeántas sa bhreis. Suiteálfar iad ar fud 2014.

Tábla 16 - Dáileadh na dtaispeántas faisnéise fíor-ama do phaisinéirí (2013)

Ceantar	Líon na dtaispeántas i mbun feidhme an 31 Nollaig 2013	Líon na dtaispeántas a d'éirigh i mbun feidhme in 2013
Cathair Bhaile Átha Cliath	319	22
Baile Átha Cliath Theas	43	7
Fine Gall	47	20
Dún Laoghaire-Ráth an Dúin	53	9
An Mhí	10	10
Cill Dara	9	4
Cill Mhantáin	7	7
Fo-iomlán Mhórchearntar Bhaile Átha Cliath	488	79
Corcaigh	41	6
Gaillimh	19	19
Luimneach	16	16
Port Láirge	5	5
Fo-iomlán na gCathracha Réigiúnacha	81	46
Iomlán	569	125

Lean an tÚdarás ar aghaidh ag déanamh monatóireacht ar a chruinne atá an fhaisnéis fíor-ama trí shuirbhéanna rialta agus trí aiseolas poiblí. Léiríodh meánchruinneas 95% i suirbhéanna a rinneadh i mí Dheireadh Fómhair agus i mí na Samhna ar bhreis agus 1,000 bus a n-oibríonn Bus Átha Cliath iad. Tagann sé sin leis an dea-chleachtas idirnáisiúnta.

D'oibrigh an tÚdarás go dlúth le Bus Éireann i gcéim thástála na faisnéise fíor-ama do phaisinéirí le haghaidh a chustaiméirí i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath agus sna cathracha réigiúnacha. Nuair a léiríodh meánrátaí cruinnis cóngarach do 90% sna suirbhéanna a rinneadh i nGaillimh agus i Luimneach, scaoileadh an tionscadal ón gcéim thástála.

Taispeántais réscáileáin lena léirítear faisnéis fíor-ama faoi stadanna bus sa chomharsanacht agus lena gcuimsítear léarscáileanna iompair phoiblí, suiteáladh iad ag stáisiún iarnróid Shráid an Phiarsaigh agus ag stáisiún iarnróid Shráid na Teamhrach agus ag an gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath, ag Aerfort Bhaile Átha Cliath agus ag Ospidéal Mater Misericordiae.

I mí an Mheithimh, sheol an tÚdarás an aip *Real Time Ireland* lena gcuirtear faisnéis fíor-ama ar fáil le haghaidh seirbhísí bus agus seirbhís iarnróid a gcuireann Bus Éireann, Bus Átha Cliath agus Luas iad ar fáil. Mar thoradh air sin, tá Éire ar cheann amháin den líon beag tíortha san Eoraip a chuireann faisnéis fíor-ama iloibreoirí náisiúnta ar fáil. Cuimsíonn an aip roinnt gnéithe arb é is aidhm dóibh ligean d'úsáideoirí a dturais iompair phoiblí a phleanáil ar bhealach níos fearr. Íoslódáladh é beagnach 55,000 uair le linn na bliana.

Pleanálaí Turais Náisiúnta

Lean úsáid an Phleanálaí Turais Náisiúnta ar aghaidh ag fás ar fud 2013. Dhéileáil an tseirbhís le breis agus 31 milliún iarratas ar fhaisnéis agus ríomh sí breis agus 7 milliún plean turais. Fuarthas níos mó ná 81% de na hiarratais go léir tríd an aip fóin chliste.

Feabhsaíodh na seirbhísí atá ar fáil ar an bPleanálaí Turais Náisiúnta go mór. Fairsingíodh an córas le go bhfuil na nithe seo a leanas ina ngnéithe de:

- Pleananna turais iompair phoiblí ó thús deireadh d'oiléan na hÉireann ar fad. Baineadh é sin amach i gcomhar le Translink agus leis an Roinn Forbartha Réigiúnaí i dTuaisceart Éireann;
- Seirbhísí iompair tuaithe;
- Faisnéis imeachta fíor-ama le haghaidh sheirbhísí Bhus Átha Cliath agus Bhus Éireann;
- Tráthchlár na mbád farantóireachta.

D'iarr Éire a córas iompair phoiblí ar fad a mhapáil ar Léarscáileanna Google. Mar thoradh air sin, is féidir le comaitéirí agus le turasóirí turais ó thús deireadh agus turais áit ar bith in Éirinn a phleanáil go héasca.

Chuaigh Idirthuras Léarscáileanna Google beo in Éirinn i mí na Samhna mar thoradh ar chomhpháirtíocht idir Google agus an tÚdarás. Chuir an tÚdarás an gréasán bealaí agus na sonraí tráthchláir taobh thiar dár bPleanálaí Turais móréilimh ar fáil do Google. Gach seirbhís bhus (lena n-áirítear oibreoirí tráchtála, Bus

Éireann, Bus Átha Cliath), gach seirbhís iarnróid (lena n-áirítear an DART), Luas agus Carr Cábala Oileán Baoi fiú, tá siad go léir mapáilte ar Idirthuras Google agus ar fáil go réir do gach duine a úsáideann Google atá ag pleanáil turais dá bharr sin.

Ar aon dul le straitéis an Rialtais maidir le ríomhsheirbhísí Rialtais, tacaíonn an tÚdarás le cur chuige oscailte maidir le bainistíocht sonraí. Cuireann Comhéadan Feidhmchláir ar chumas tríú páirtithe seirbhísí agus aipeanna nua ar líne a fhorbairt a bhfuil an Pleanálaí Turais Náisiúnta ina ghné díobh. Mar thoradh ar an gcur chuige sin, comhtháthaíodh an Pleanálaí Turais Náisiúnta isteach san aip Moovit agus aip fóin chliste HERE Transit ar Windows de chuid Nokia.

Pleanálaí Rothaíochta Bhaile Átha Cliath

In 2013, bhain an tÚdarás úsáid as an teicneolaíocht a thacaíonn leis an bPleanálaí Turais Náisiúnta chun Pleanálaí Rothaíochta ar líne nua do réigiún Bhaile Átha Cliath a fhorbairt a chabhraíonn le rothaithe a dturais a phleanáil. Tá an Pleanálaí Rothaíochta, a seoladh i mí na Nollag, ar fáil mar sheirbhís Ghréasáin agus mar aip fóin chliste araon.

Cuimsíonn an Pleanálaí Rothaíochta uirlis phleanála bealaí ar féidir í a choigeartú chun bealach a aimsiú a oireann do rothaithe de gach cineál cumais, idir dhaoine atá tar éis rotháocht a thosú agus rothaithe a bhfuil taithí acu. Chomh maith leis sin, tá bealaí téamaithe agus gné "sábháil le haghaidh úsáid as líne" ina ngnéithe den Phleanálaí Rothaíochta. Tá an ghné dheireanach sin

úsáideach go háirithe do dhaoine atá ag tabhairt cuairt ar Bhaile Átha Cliath agus ar mian leo táille fánaíochta sonraí a sheachaint le linn dóibh bealaí scéimhe a aimsiú timpeall na cathrach.

Transport for Ireland

Feabhsaíodh suíomh Gréasáin *Transport for Ireland*⁹ go mór ar ardán a dearadh go freagrúil a thugann eispéireas níos fearr d'úsáideoirí ar fud feistí deisce, táibléid agus soghluaiste. Tugadh uirlis an Phleanálaí Turais Náisiúnta isteach do leathanach baile an tsuímh Ghréasáin. Cuireann na feabhsúcháin ar chumas tomhaltóirí raon faisnéise a rochtain a chabhróidh leo turais a phleanáil agus a dhéanamh ar iompar poiblí, lena n-áirítear i dtacsáí nó i bhfruilcharr.

Tar éis feabhsúcháin a chur i bhfeidhm i mí na Samhna, tháinig méadú 88% ar chuairteanna ar an suíomh Gréasáin i mí na Nollag i gcomparáid leis an mí chéanna in 2012.

Léarscáileanna Iompair Phoiblí

Suiteáladh taispeántais lena mapáiltear naisc iompair ar aghaidh ag stáisiún iarnróid Heuston, ag stáisiún iarnróid Uí Chonghaile, ag stáisiún iarnróid Shráid na Teamhrach agus ag stáisiún iarnróid Shráid an Phiarsaigh, i dteannta scáileán lena dtaispeántar faisnéis fíor-ama do phaisinéirí le haghaidh seirbhísí áitiúla bus agus Luas. Suiteáladh scáileán chosúla ag Críochfort 1 de chuid Aerfort Bhaile Átha Cliath, ag Ospidéal Mater Misericordiae agus ag an gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath.

Suiteáladh dhá thaispeántas sráide lena dtaispeántar seirbhísí áitiúla iompair poiblí i nDún Laoghaire.

Rinneadh léarscáileanna breise a tháirgeadh agus a chur suas le haghaidh seirbhísí bus d'Aerfort Bhaile Átha Cliath agus do chathair na Gaillimhe.

I mí Feabhra, foilsíodh léarscáil an Údaráis de sheirbhísí minice iompair poiblí i mBaile Átha Cliath i dTreoir Sráideanna Cathrach agus Dúiche na Suirbhéireachta Ordanáis (9ú hEagrán).

Cur Chun Cinn Iompair Phoiblí

Rinne an tÚdarás mórfeachtas fógraíochta a fhorbairt agus a dhéanamh i mí na Samhna agus i mí na Nollag arbh é ab aidhm dó seirbhís iompair poiblí a chur chun cinn.

Leag an feachtas béim ar roinnt feabhsúcháin thábhachtacha sna seirbhísí atá ar fáil d'úsáideoirí iompair phoiblí ar nós faisnéis fíor-ama do phaisinéirí, an cárta Léime agus an fháil ar Wi-Fi do phaisinéirí.

Lean an tÚdarás ar aghaidh ag cur aip an *Phleanálaí Turais Náisiúnta* chun cinn ar chainéil chumarsáide digití ar fud na bliana. Chomh maith leis sin, reáchtáil sé feachtas gairid margáíochta chun seoladh na haipse *Real Time Ireland* a phoibliú.

Reáchtáladh feachtais chun spreagadh a thabhairt d'úsáideoirí athrú ó airgead tirim go dtí an cárta Léime bunaithe ar na coigiltí ar tairiscint agus chun feabhsúcháin ar fheidhmiúlacht an chárta Léime a phoiblí.

Oibríocht Cathrach Oscailte

Oibríocht bhliantúil arb é is aidhm di cabhrú le daoine taisteal ar fud cheantar Bhaile Átha Cliath ar iompar poiblí sa tréimhse ghnóthach um Nollaig is ea Oibríocht Cathrach Oscailte.

Faoi choimirce an Gharda Síochána, cuireadh pleananna mionsonraithe i bhfeidhm tar éis idirchaidrimh idir na Gardaí agus an tÚdarás agus tar éis dul i gcomhairle le páirtithe leasmhara tábhachtacha lena n-áirítear údarais áitiúla, soláthraithe iompair agus an lucht gnó.

Bhí an oibríocht ar siúl ón 9 Nollaig go dtí an 24 Nollaig agus cuireadh sonraí ar fáil don phobal ar shuíomh Gréasáin Transport for Ireland.

Ceartha Paisinéirí

Faoi Rialachán Uimh. 181/2011 ón AE, tá paisinéirí atá ag taisteal ar bhus nó ar chóiste laistigh den Aontas Eorpach cosanta ag sraith fosta ceart anois. Tháinig an Rialachán in éifeacht an 1 Márta 2013. Ceanglaítear leis na Rialacháin seo rochtain neamh-idirdhealaitheach do dhaoine faoi mhíchumas nó ag a bhfuil soghluaisteacht laghdaithe. Ainmníodh an tÚdarás mar chomhlacht ar a bhfuil freagracht as an rialachán seo a fhorfheidhmiú in Éirinn.

Tá an tÚdarás ag tabhairt faoi ról cosúil cheana i leith Rialacháin chosúla an AE a bhaineann le cearta paisinéirí iamróid agus mara.

Fuair an tÚdarás ceisteanna éagsúla ó phaisinéirí faoina gcearta agus cláraíodh 13 ghearán go foirmiúil le haghaidh imscrúdú.

An Feachtas Frithchiníochais

Reáchtáladh feachtas póstaer ardíomhá i mí an Mhárta ar fud stáisiúin, stopanna agus feithiclí iompair phoiblí agus ba é an téama a ghabh leis ná *Naisc Iompair Bhaile Átha Cliath - Scoilteann an Ciníochas*. Ba é an feachtas seo ba chúis le méadú 85% ar thuairiscí faoi theagmhais chiníochais don Chomhairle um Inimircigh na hÉireann.

Thug an tÚdarás ar an tionscal tacsaithe bheith páirteach trí ríomhphost a sheoladh chuig 15,000 tiománaí faoin bhfeachtas lena iarradh tacaíocht

agus lenar cuireadh seoladh ríomhphoist ar fáil le haghaidh teagmhais a thuirisciú.

I mí na Bealtaine, ba mhór an onóir don Údarás é nuair a fuair sé dámhachtain *Lá na hAfraice* as an bhfeachtas. Is é is *Lá na hAfraice* ann ná comóradh bliantúil bhunú na hEagraíochta um Aontas na hAfraice (OAU) in 1963. Athraíodh a hainm chuig Aontas na hAfraice in 2002. Bronntar dámhachtainí ar dhaoine aonair agus ar eagraíochtaí in Éirinn ar *Lá na hAfraice* gach bliain as an méid a chuir siad leis an bpobal Afracach in Éirinn nó leis an Afraic.

Grafaic Faisnéise

Tá méadú tagtha ar an méid a bhítear ag úsáid grafaic faisnéise chun méideanna móra faisnéise a scaipeadh i bhfoirm chomhdhlúite. Le linn 2013, tháinig an tÚdarás grafaic faisnéise lena léirítear na príomhthorthaí ar Áireamh Tródam Canála Chathair Bhaile Átha Cliath maidir leis an sciar módúil i mBaile Átha Cliath, breac-chuntas ar thionscadal Luas Traschathrach agus grafaic faisnéise éadromchroíoch ar na rudaí a fhágann daoine ina ndiaidh ar iompar poiblí.

Suíomhanna Gréasáin

Liostaítear i dTábla 17 suíomhanna Gréasáin an Údarais atá dírithe ar thomhaltóirí in 2013. Tacaíonn na suíomhanna Gréasáin seo leis na daoine sin a bhfuil turais iompair phoiblí á bpleanáil agus á ndéanamh acu, agus leis na daoine sin ar mian leo rothaíocht nó siúl freisin.

I mí na Bealtaine, sheol an tÚdarás suíomh Gréasáin tiomanta nua (www.luascrosscity.ie) chun faisnéis agus nuacht chun dáta faoin tionscadal a chur ar fáil don phobal, do ghnólachtaí agus do chuireoirí ar bhonn leanúnach le linn tionscadal iarrróid éadroim Luas Traschathrach a thógáil.

I mí na Samhna, sheol an tÚdarás a shuíomh Gréasáin athdheartha do thomhaltóirí (www.transportforireland.ie).

Comhdhlúthaíodh na suíomhanna Gréasáin go léir le go ndéanfadh soláthraí aonair bainistiú orthu agus bogadh iad freisin chuig ardán óstála néalríomhaireachta chun inscálaitheacht mhear agus feidhmíocht fheabhsaithe a chinntiú.

Thug an tÚdarás faoi thástáil rialta treá slándála ar na tairseacha go léir atá dírithe ar an bpobal ar fud na bliana.

Tábla 17 – Príomhshuíomhanna Gréasáin dírithe ar thomhaltóirí (2013)

Suíomh Gréasáin	Cuspóir	Cuairteanna 2012	Cuairteanna 2013	Athrú mar %
leapcard.ie	Suíomh Gréasáin tiomanta do chustaiméirí ticéadaithe chomhtháite	744,984	739,046	-1
transportforireland.ie ¹⁰	Cur ar fáil raon faisnéise agus teicneolaíochtaí a chabhróidh le tomhaltóirí turais a phleanáil agus a dhéanamh ar iompar poiblí, lena n-áirítear i dtacsáí nó i bhfruilcharr agus, níos déanaí fós, ar rothar	141,158	424,262	n/b ¹¹
nationaltransport.ie	Suíomh Gréasáin corparáideach don Údarás	172,096	259,957	+51
smartertravelworkplaces.ie	Cur ar fáil faisnéise faoi thionscnaimh iompair inbhuanaithe agus faoi thionscnaimh thaistil d'fhostóirí agus d'fhostaithe	42,857	55,648	+30
luascrosscity.ie	Faisnéis agus an t-eolas is deireanaí faoi thógáil Luas Traschathrach	n/b	38,570 ¹²	n/b
carsharing.ie	Cur chun cinn agus éascú comhroinnt carranna roinnt carranna ag tiománaithe	n/b	9,602	n/b

Aipeanna

Sheol an tÚdarás roinnt aipeanna do thomhaltóirí ar ardáin iPhone agus Android mar fhreagairt do riachtanais na ndaoine chun faisnéis faoi iompar poiblí a rochtain agus iad ag gluaiseacht. Tá na haipeanna ar fáil freisin ar shuíomh Gréasáin Transport for Ireland d'úsáideoirí ríomhairí deisce. Chomh maith leis sin, chuir an tÚdarás tús le tionscadal arb é is aidhm dó feidhmchláir thaistil roghnaithe a mhéadú ar ardán Windows.

Tábla 18 - Aipeanna a tugadh isteach in 2013

Aip	Cuspóir	Mí a seoladh
Driver to Vehicle Link	Ar fáil d'oibreoirí tacsáí amháin. Cuireann sé ar chumas tiománaithe tacsáí comhlíonadh a dhéanamh ar an riachtanas rialála nua a bhaineann le nascadh leis an bhfeithicil atá siad ag tiomáint.	Eanáir
Driver Check	Cuireann sé ar chumas paisinéara sonraí ceadúnais agus grianghraf a t(h)iománaí tacsáí a sheiceáil agus an fhaisnéis sin a chur ar aghaidh chuig cara.	Feabhra
Real Time Ireland	Comhtháthaíonn sé faisnéis fíor-ama do phaisinéirí le haghaidh seirbhísí bus, iarnród agus Luas	Meitheamh
Pleanálaí Rothaíochta	Mapálann sé bealaí rothaíochta ó A go B áit ar bith i réigiún Bhaile Átha Cliath.	Nollaig

10 Tá leaganacha fóin phóca agus tábléid ar fáil freisin.

11 Níl comparáid bliana iomláine ar fáil mar nár cuireadh tús le háirimh chuairteoirí ach i mí na Bealtaine 2012.

12 Seoladh an suíomh Gréasáin i mí na Bealtaine 2013

Inrochtaineacht

Tá freagracht ar an Údarás as maoirseacht a dhéanamh ar chur chun feidhme na mbeart a fheabhsóidh inrochtaineacht iompair phoiblí mar a leagtar amach in Rochtain Iompair do Chách (Eagrán 2012), atá ar an bPlean Earnála de chuid na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt.

Déantar achoimre sna hailt seo a leanas ar an raon beart a cuireadh chun feidhme go dtí seo:

Seirbhísí Uirbeacha Bus

- Faoi dheireadh na bliana 2013, bhí oiriúnacht 100% do chathaoir rothaí ag flít Bhus Átha Cliath agus ag flíteanna seirbhísí cathrach Bhus Éireann.
- Tá spás amháin do chathaoireacha rothaí agus spás breise do thuismitheoirí ag a bhfuil bugaithe ag gach bus nua i bhflít Bhus Átha Cliath.
- Baineann tábhacht le fógraí fuaimne agus le teachtaireachtaí comhartha scrollaithe ar bord do chustaiméirí a bhféadfadh deacrachtaí éisteachta nó radhairc a bheith acu. Cuireadh maoiniú ar fáil in 2013 chun feithiclí atá ann cheana a thabhairt go dtí an caighdeán céanna ar a bhfuil busanna nua. Faoi dheireadh na bliana, bhí fógraí fuaimne faoin gcéad stop eile ag flít iomlán Bhus Átha Cliath agus bhí comharthaí scrollaithe ag 50% d'fhlít Bhus Átha Cliath.
- Maoiníodh clár um Chúntóirí Taistil chun cabhrú leis na daoine sin ag a bhfuil lagú soghluaisteachta chun a gcuid turas a phleanáil. Clúdaíonn an clár seo Bus Átha Cliath, Bus Éireann agus Iarnród Éireann. Baineadh úsáid as chun cabhrú le hathruithe Luas Traschathrach.

Seirbhísí Idirchathrach agus Cóiste Scítheanna

- Faoi dheireadh na bliana 2013, bhí 56% de fhlít cóistí Bhus Éireann oiriúnach do chathaoir rothaí.
- Le linn na bliana, chuir an tÚdarás tús leis an bpróiseas um fhaisnéis a bhailiú faoi inrochtaineacht/oiriúnacht na seirbhísí bus poiblí ceadúnaithe, ag tosú leis na seirbhísí atá ag oibriú laistigh de Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath nó tríd an gceantar sin. Léirigh an fhaisnéis sin nach bhfuil urlár íseal agus oiriúnach do chathaoir rothaí ag ach 12% den fhlít bus tráchtála, agus gur le 5 oibreoir formhór na bhfeithiclí oiriúnacha.

Iarnród Trom

- Tá 100% den fhlít iarnróid oiriúnach do chathaoireacha rothaí sa taobh istigh agus úsáidtear rampaí inaistrithe chun rochtain ar an traein. Rinneadh uasghráduithe suntasacha inrochtaineachta ar 79 stáisiún ar an ngréasán iarnróid cheana féin. Cuireadh tús le hathbheithniú ar na stáisiúin atá fágtha chun costais a fháil amach agus oibreacha a chur in ord tosaíochta.

Iarnród Éadrom

- Is lán-inrochtana atá córas Luas. Cuireadh maoiniú ar fáil le haghaidh uasghrádú seolta ar aip iPhone Luas.

Iompar Tuaithe

- Tá leibhéal ard oiriúnachta do chathaoireacha rothaí ar fáil ar sheirbhísí a chuireann grúpaí iompair tuaithe ar fáil. Tá 74% de bhusanna oiriúnach go hiomlán nó go páirteach do chathaoireacha rothaí, mar go bhfuil ardaitheoir ag 34% de bhusanna agus go bhfuil rampa ag 15% díobh.
- Cuireadh maoiniú measartha deontais ar fiú €250,000 é ar fáil in 2013 chun inrochtaineacht/oiriúnacht an fhliú mionbhus tuaithe a fheabhsú.

Stadanna Bus

- Tá oiriúnacht iomlán do chathaoir rothaí ag gach stad de chuid Bhus Átha Cliath mar gur féidir freastal orthu le rampa do chathaoir rothaí agus le crochadh glúine ar an mbus. Is oiriúnach do chathaoir rothaí atá stadanna Bhus Éireann i gcathracha réigiúnacha mar a bhfuil seastán crua toisc go bhfuil crochadh glúine ag gach bus.
- Bhronn an tÚdarás conradh i mí Dheireadh Fómhair agus cuireadh tús le hobair i mí na Samhna d'fhonn sonraí a bhailiú faoi gach stad bus ar fud na tíre, lena n-áirítear a oiriúnaí do chathaoireacha rothaí atá na stadanna sin atá lonnaithe lasmuigh de chathracha.
- Cuireadh maoiniú teoranta ar fáil in 2013 le haghaidh uasghráduithe ar stadanna bus.

Busárais

- Cuireadh tús le hathbheithniú ar a oiriúnaí do chathaoireacha rothaí atá busárais in 2013. Cuirfear i gcrích é go luath sa bhliain 2014.

Tacsaithe agus Fruilcharranna

- Tá meath leantach tagtha ar líon na dtacsaithe agus na bhfruilcharranna atá oiriúnach do chathaoir rothaí d'ainneoin chláir dheontais an Údaráis sa bhliain 2011 agus sa bhliain 2012.
- Amhail an 31 Nollaig 2013, bhí 916 feithicil a bhí oiriúnach do chathaoir rothaí as flít iomlán de 20,584 feithicil. Is léir go bhfuil sé sin ró-iseal chun freastal ar riachtanais na sochaí.
- Mar bheart gearrthéarmach, rinneadh Lárionad Teagmhála Áirithinte d'fheithicilí atá oiriúnach do chathaoir rothaí a thástáil i gCorcaigh. Taifeadh úsáid an-iseal, áfach, agus cuireadh deireadh leis.
- D'fhoilsigh an tÚdarás dréachtriallacháin tacsáí i mí na Nollag a bhí beartaithe chun ceadú a dhéanamh ar chineál nua tacsáí atá oiriúnach do chathaoir rothaí a bheadh níos saoire le ceannach d'oibreoirí. Anuas air sin, cuirtear cosc leis an Acht um Rialáil Tacsaithe 2013 ar an aistriú ceadúnas. Gan iarmhairtí eile a áireamh, chuir sé sin bacainn san am atá thart ar thógáil na gceadúnas atá oiriúnach do chathaoir rothaí mar go raibh aistrithe ceadúnas ar fáil laistigh den tionscal ar chostas níos ísle.

Suíomh Gréasáin do Chustaiméirí

- Cuirtear ar fáil ar shuíomh Gréasáin Transport for Ireland Comhréireacht Leibhéal A leis na Treoirínte maidir le hinrochtaineacht ábhair ar an nGréasán, leagan 1.0, lena n-áirítear na seicphointí go léir de chuid Thosaíocht 1 a shainítear i gcaighdeáin inrochtaineachta na dTreoirínte.

03

Pleananna straitéiseacha a chur i bhfeidhm don toadhcháí

Chun freastal ar athruithe déimeagrafacha amach anseo agus feabhas a chur ar chostas bonneagair an Stáit ar mhodh cost-éifeachtúil, teastaíonn sainphleanáil iompair

An Plean Comhtháite Forfheidhmithe

Thug an tÚdarás ullmhúchán a Phlean Comhtháite Forfheidhmithe 2013 – 2018 chun críche agus chuir sé Dréachtphlean isteach chuig an Aire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt i mí na Nollag faoi mar a cheanglaítear faoi alt 13 den Acht um Iompras Bhaile Átha Cliath 2008.

Sa Phlean Comhtháite Forfheidhmithe leagtar amach an méid seo a leanas:

- clár um infheistíocht bhonneagair, ina gcumhdaítear na réimsí um iompar iarnróid throim, iarnróid éadroim, busanna agus mearbhealach busanna, agus bearta comhtháthaithe agus iompar inmharthana;
- plean seirbhíse comhtháite ina gcumhdaítear gach cóir iompair phoiblí;
- sonraí maidir le tograí um chomhtháthú;
- sonraí maidir le tograí inrochtaineachta; agus
- prionsabail maidir le comhtháthú um pleanáil úsáid talún agus iompair.

Tugadh faoi phróiseas comhairliúcháin phoiblí le linn mhí Lúnasa agus mhí Mheán Fómhair i dtaca leis na tograí atá sa Dréachtphlean agus i dtaca le tionchar comhshaoil an Phlean. I ndiaidh breathnú ar na haighneachtaí a fuarthas, thug an Bord an Dréachtphlean chun críche, ghlac siad leis agus chuir siad faoi bhráid an Aire é lena fhaomhadh.

An Plean Gréasán Rothaíochta do Mhórchearantar Bhaile Átha Cliath

Tugadh obair ar ullmhú Phlean Gréasán Rothaíochta do Mhórchearantar Bhaile Átha Cliath chun críche in 2013 agus ghlac an Bord leis an bPlean i mí na Nollag. Soláthraítear treoirphlean sa Phlean le haghaidh gréasán rothaíochta straitéiseach a fhorbairt i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath. Ullmhaíodh an Plean i gcomhair leis na seacht n-údarás áitiúla i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath agus tugadh chun críche é i ndiaidh próiseas comhairliúcháin phoiblí agus measúnú comhshaoil.

Cuimsítear céimíúlacht bealaí de leibhéil éagsúla tábhachta do rothaithe sa ghréasán rothaíochta atá beartaithe:

- Gréasán Príomhúil: Príomh-artairí rothar a thrasnaíonn an ceantar uirbeach agus ar a n-iompraítear formhór an tráchta rothar;
- Gréasán Tánaisteach: Naisc idir na príomhbhealaí rothar agus criosanna áitiúla; agus
- Gréasán Friothálach: Bealaí rothar laistigh de chriosanna áitiúla, agus/nó naisc ó chriosanna go dtí leibhéil ghréasáin eile.

Lena chois sin, soláthraítear i leith bealaí Glasbhealaigh a fhorbairt, feadh aibhneacha agus canálacha, trí fhearann páirce agus feadh cladach, ag freastal ar rothaithe caitheamh aimsire agus comaitéireachta araon.

Forbraíodh an Plean Gréasáin Rothaíochta i ndiaidh sraith beart anailíseach:

- Léarscáiliú an ghréasáin rothaíochta reatha agus an ghréasáin rothaíochta atá beartaithe;

- Measúnú ar cháilíocht na seirbhíse maidir leis na príomhbhealaí rothar reatha;
- Sainnithint na mbearnaí idir na bealaí reatha agus na bealaí atá beartaithe chun freastal ar na príomh-cheannphointí ar fud Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath;
- Samhail den éileamh rothaíochta a fhorbairt i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath;
- Ailíniú agus réitigh dearaidh fhéideartha a shainnithint le haghaidh gach bealaigh.

Soláthraítear i leith gréasán iomlán 2,900 ciliméadar de bhealach rothar sa Phlean. Agus go díreach os cionn 500 ciliméadar de bhealaí do rothair ann faoi láthair, plean uailmhianach atá sa phlean seo agus glacfaidh sé os cionn deich mbliana lena sheachadadh. Mar sin féin, má chuirtear an bhéim chúí air agus má chuirtear an maoiniú cuí ar fáil, féadfar dul chun cinn suntasach a dhéanamh maidir leis an ngréasán seo a sheachadadh go hincriminteach.

Pleananna agus Beartais um Úsáid Talún

Tá raon leathan ról agus feidhmeanna ag an Údarás maidir le comhtháthú um pleanáil úsáid talún agus iompair. Tá rannpháirtíocht an Údaráis sa phróiseas pleanála lárnach sna ról sin, laistigh de Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath agus ar bhonn náisiúnta araon. Is ról é lena gcomhlánaítear comhlíonadh fheidhmeanna an Údaráis agus lena gcuirtear taca faoi fheidhmeanna an Údaráis in infheistíocht iompair agus rialáil iompair phoiblí araon.

Tugann an tÚdarás tús áite do chaidreamh oibre cuiditheach a fhorbairt le húdaráis réigiúnacha, le húdaráis áitiúla agus le gníomhaireachtaí stáit agus Ranna Rialtais eile atá freagrach as raon feidhmeanna iompair, sóisialta, eacnamaíochta agus comhshaoil, lena n-áirítear, go sonrach, an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil.

Rinne an tÚdarás aighneachtaí maidir le líon pleananna forbartha, pleananna ceantair áitiúil, scéimeanna pleanála agus iarratais phleanála. Tá liosta de na príomhaighneachtaí ar Thábla 19. Tá na haighneachtaí go léir ar fáil ar shuíomh gréasáin an Údaráis.

Tábla 19 - Príomhaighneachtaí pleanála (2013)

Pleananna Forbartha (Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath)	
>>	Réamh-dhréachtphlean Forbartha Bhaile Átha Troim 2014-2020 (an Mhí)
>>	Dréachtphlean Forbartha Cheannanais (an Mhí)
>>	Dréachtphlean Forbartha Bhaile Átha Troim 2014-2020 (an Mhí)
>>	Leasuithe beartaithe ar Phlean Forbartha Chill Mhantáin-Bhaile Ráth Naoi (Cill Mhantáin)
Pleananna Ceantair Áitiúil, Máistirphleananna, Scéimeanna Pleanála (Mórcheantar Bhaile Átha Cliath)	
>>	Dréachtphlean Fhearann Poiblí Cheathrú Sráid Ghrafton (Cathair Bhaile Átha Cliath)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil Bhaile an Ásaigh / Bhaile Pheiléid (Cathair Baile Átha Cliath)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil na Carraige Duibhe (Dún Laoghaire - Ráth an Dúin)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil Chill Tiarnáin / Ghleann na Muc (Dún Laoghaire - Ráth an Dúin)
>>	Scéim Pleanála Chríos Forbartha Speisialta Choill na Silíní (breithnithe ar achomharc)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil Mhaigh Nuad (Cill Dara)
>>	Plean Ceantair Áitiúil (Réamh-dhréachtpháipéir Bhuncheisteanna) - Claonadh, Mainistir Eimhín, na Solláin, Cill Choca agus Cill Chuillinn (Cill Dara)

>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil an Droichid Nua 2013-2019 (Cill Dara)
>>	Plean Ceantair Áitiúil na gCloch Liath / Dheilgne / Choill Chúil (Cill Mhantáin)
>>	Athruithe Ábhartha ar Phlean Ceantair Áitiúil na gCloch Liath / Dheilgne / Choill Chúil (Cill Mhantáin)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil Rivermede (Fine Gall)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil Phort Mearnóg (Theas) (Fine Gall)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil do Bhaile an Rólaigh (Fine Gall)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil Bhaile Dúill / Steach Póilín (Fine Gall)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil Chill Mhártain (Fine Gall)
>>	Réamhdhréacht-Chomhairliúchán maidir leis an Athbhreithniú ar Scéim Pleanála Chrios Forbartha Speisialta Bhaile Adaim (Baile Átha Cliath Theas)
>>	Réamhdhréacht-Chomhairliúchán Phlean Ceantair Áitiúil Bhaile Uí Chuilinn / na Seanchúirte (Baile Átha Cliath Theas)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil Bhaile Uí Chuilinn / na Seanchúirte (Baile Átha Cliath Theas)
>>	Scéim Pleanála Leasaithe Chrios Forbartha Speisialta Bhaile Adaim (Baile Átha Cliath Theas)

Lasmuigh de Mhórchearntar Bhaile Átha Cliath

>>	Creathphlean Comhtháite Inbhear na Sionainne
>>	Athbhreithniú ar Phlean Forbartha Chontae Chorcaí (Alt 11 den Doiciméad Comhairliúcháin)
>>	Athbhreithniú ar Phlean Forbartha Chathair Chorcaí (Alt 11 den Doiciméad Comhairliúcháin)
>>	Dréachtphlean Ceantair Áitiúil Mhachan (Cathair Chorcaí)

Príomhcheantair Forbartha Cónithe i mBaile Átha Cliath

Le linn 2013 d'fhoilsigh an tÚdarás tuarascáil i gcomhar leis an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil dar teideal Pleanáil agus Forbairt na gCeantar Mórsála Dírithe ar Iarnród i mBaile Átha Cliath (*Planning and Development of Large Scale Rail Focussed Residential Areas in Dublin*).

Déantar measúnú sa tuarascáil, a ullmhaíodh le cuidiú ó údaráis áitiúla Bhaile Átha Cliath agus gníomhaireachtaí eile, ar thodhchaí sheachadadh na gceantar forbartha cónaithe iarnród-bhunaithe ar mhórsála agus ar mheánsála i mBaile Átha Cliath.

Déantar moladh sa tuarascáil ar an dóigh is fearr, ag cur san áireamh na cúinsí eacnamaíocha reatha, le forbairt chónaithe i gceantair forbartha cónaithe iarnród-bhunaithe ar mhórsála agus ar mheánsála a sheachadadh gan dochar a dhéanamh do na ndlúsanna daonra fadtéarmacha atá riachtanach chun soláthar iompair phoiblí inmharthana a choinneáil. Tá dúshláin ann maidir le forbairt chónaithe úr ar scála ar bith a sheachadadh i bhfianaise na ndálaí eacnamaíocha agus maoinithe atá in Éirinn i láthair na huair.

Is iad seo a leanas príomhchonclúidí na tuarascála:

- Tá beartas an Rialtais maidir le forbairt chónaithe inbhuanaithe i gceantair uirbeacha fós infheidhmithe, in ainneoin na timpeallachta eacnamaíche agus airgeadais reatha;
- má tá Baile Átha Cliath le leanúint ag fás, le feabhas a chur ar a stádas eacnamaíoch agus ar a fheidhm mar spreagthaí eacnamaíoch don tír, ní mór leanúint de chur chuige comhordaithe agus comhtháite maidir le pleanáil úsáid talún agus iompair a chur i bhfeidhm trí bheartas náisiúnta;

- maidir leis an leibhéal suntasach infheistíochta poiblí sna suíomhanna cónaithe straitéiseacha teastaíonn cur chuig leanúnach agus comhsheasmhach maidir le seachadadh tithíochta ard-dlúise a fháil ag na suíomhanna sin agus barrfheabhas na mbunachar soláthair luachmhara agus na hinfeistíochta poiblí sa bhonneagar a chinntiú;
- d'fhonn forbairt chónaithe a chur chun cinn agus a chatalú sna suíomhanna ina raibh an infheistíocht phoiblí is déine, ní mór solúbtha áirithe i raon dlúis na forbartha a thabhairt isteach i luathchéimeanna an tseachadta. Tá sé ríthábhachtach go mbeidh an tsolúbacht seo ina choinníoll agus dlúsanna arda á bhfáil thar an gceantar forbartha iomlán, ag baint spriocanna dlúis amach faoin gcreat pleanála atá i bhfeidhm ar deireadh;
- dá mbeadh cur chuige forbartha incriminteach “spreagtha” ann, curtha ar aghaidh laistigh de phlean seachadta iomlán, bheadh forbairt ísealdlúis ann ar dtús, agus ag an am céanna dhéanfaí an úsáid as an mbonneagar reatha (sóisialta agus fisiciúil) a bharrfheabhsú agus na réamhchostais infheistíochta a íoslaghdú.

D'iarr an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil ar na húdaráis áitiúla i mBaile Átha Cliath athbhreithniú a dhéanamh ar na suíomhanna um fhorbairt straitéiseach ina gceantar ag féachaint do na moltaí sa tuarascáil.

Múnlaí Iompair

Cuireadh tús in 2013 le hobair ar fhorbairt múnlaí iompair den scoth a bheidh comhchuibheas frithpháirteach eatarthu do gach cathair réigiúnach agus do Mhórchearntar Bhaile Átha Cliath. Baineann an obair sin le mór-uasghrádú agus leathnú na múnlaí i mBaile Átha Cliath, i gCorcaigh, i nGaillimh agus i Luimneach agus múnla réigiúnach chomhchosúil a fhorbairt do Phort Láirge. Ag deireadh 2013, bhí an obair maidir le múnlaí Bhaile Átha Cliath, Chorcaí agus na Gaillimhe faoi lánseol, agus bhíothas ar tí tosú ar obair maidir le múnlaí Luimnigh agus Phort Láirge a fhorbairt.

Príomh-luathchéim d'fhorbairt an chórais múnlaíthe réigiúnaigh is ea forbairt Múnla Náisiúnta Deireadh Turais ina soláthrófar sraith chomhsheasmhach réamhaisnéisí éilimh thaistil do gach samhail réigiúnach. Úsáidfear sonraí taistil sa mhúnla seo ón Suirbhé Náisiúnta Taistil Teaghlaigh a rinne an tÚdarás in 2012 agus ó Áireamh 2011. Nuair a bheidh sé gcurtha i gcrích go hiomlán, glacfar réamhaisnéisí náisiúnta um áiteanna daonra, fostaíochta agus oideachais mar ionchuir sa Mhúnla Náisiúnta Deireadh Turais agus déanfar sraith giniúintí turas laethúil agus taitheamhachtaí a aschur as do gach ceantar sa tír.

Mar chuid den obair ar fhorbairt an mhúnla, rinneadh sonraí áirimh tráchta agus sonraí áirimh paisinéirí iompair phoiblí a bhailiú ar fud na tíre agus rinneadh comparáid eatarthu. Déanfar na sonraí sin a úsáid sa phróiseas forbartha le haghaidh múnlaí agus, níos tábhachtaí, chun feidhmiú na múnlaí iompair críochnaithe a chalabhrú agus a bhailíochtú.

Tacú le daoine chun roghanna taistil inbhuanaithe a dhéanamh

Is maith lena lán daoine a úsáideann an carr siúl, rothaíocht, agus iompar poiblí a ghlacadh; níl orainn ach cuidiú leo leis an athrú

An Clár um Thaisteal níos Cliste chuig an Ionad Oibre agus an Clár um Thaisteal níos Cliste chuig an gCampas

Tá an Clár um Thaisteal níos Cliste chuig an Ionad Oibre á reáchtáil le os cionn 4 bliana, agus tá os cionn 100 áit oibre Chomhpháirtíochta rannpháirteach ann agus tá bonn fostaíochta de chóir a bheith 250,000 duine ann. I measc na gComhpháirtithe tá a lán móreagraíochtaí príobháideacha agus poiblí lena n-áirítear Apple, Dell, Deloitte, ESB, Eirgrid, IBM, KPMG, Ospidéal Mater, Microsoft, Pfizer, Symantec, Takeda, Telefonica, agus Vodafone. Tá líon institiúidí tríú leibhéal rannpháirteach sa Chlár chomh maith i ndáil le taisteal foirne.

Síníonn Comhpháirtithe a ghlacann páirt sa Chlár Cairt ar an leibhéal is sinsearaí laistigh den eagraíocht ina n-aontaíonn siad:

- Suirbhé a chur ar fhostaithe maidir lena nósanna comaitéireachta;
- Fostaithe a spreagadh chun iompair níos inbhuanaithe a úsáid;
- Plean gníomhaíochta um thionscnaimh thaistil a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm agus monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht;
- Acmhainní airgeadais agus neamhairgeadais a thabhairt i leith tacú le tionscnaimh.

Tugtar tacaíocht do Chomhpháirtithe trí éascaitheoir tiomanta ón Údarás, a thugann cuidiú maidir leis an suirbhé taistil ar fhostaithe/ ar mhic léinn, trí phlean gníomhaíochta a fhorbairt, trí bhearta a chur i bhfeidhm agus trí mhonatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn.

Áirítear ar acmhainní eile atá ar fáil tríd an gClár treoir chuimsitheach ar fud gach gné de phleanáil taistil chuig an ionad oibre agus rannpháirtíocht sna dúshláin siúil agus rothaíochta idir-Chomhpháirtíochta a bhfuil an-tóir orthu.

Rinneadh Clár um Champas Taistil níos Cliste a fhorbairt agus a lainseáil i mí Aibreáin agus tá sésaincheaptha le haghaidh institiúidí tríú leibhéal. Tá sé bunaithe ar rath chlár na nIonad Oibre ach cuirtear gnéithe úra leis chun freastal ar bhonn na mac léinn. Is sampla tipiciúil d'institiúid tríú leibhéal é Ollscoil na hÉireann, Maigh Nuad a bhí ar cheann de na chéad Chomhpháirtithe um Thaisteal níos Cliste chuig an Ionad Oibre agus atá ar cheann de na Comhpháirtithe um Thaisteal níos Cliste chuig an gCampas. I measc na ngníomhaíochtaí ar a gcampas bhí:

- páirceáil rothar clúdaithe a chur ar fáil gar do bhealaí isteach;
- scéimeanna chun rothaithe mic léinn agus foirne a éascú chun rothair lascainithe a cheannach dá gcomaitéireacht;
- stáisiún deisiúcháin rothar;
- grúpa roinnte cairr agus spásanna páirceáilte leithroinnte do mhic léinn agus do bhaill foirne a roinneann carr chuig an gcampas;
- pointe luchtaithe do charranna leictreacha; agus
- rannpháirtíocht rialta i gcur chun cinn siúil agus rothaíochta mic léinn agus baill foirne.

Dúshlán Inspreagtha

Tugtar an deis do chuideachtaí agus do champais atá rannpháirteach sa chlár um Thaisteal níos Cliste chuig an Ionad Oibre agus um Thaisteal níos Cliste chuig an gCampas gach bliain chun páirt a ghlacadh i ndúshlán chun siúl agus rothaíocht a spreagadh. Is gníomhaíochtaí ísealchostais iad na dúshlán seo don Údarás a éascaítear trí shuíomh gréasáin tiomanta www.smartertravelworkplaces.ie. Is é an príomhbhuntaíste a bhaineann leo feasacht a spreagadh, ní do na rannpháirtithe amháin, ach níos tábhachtaí, ar fud na n-eagraíochtaí móra. D'fhéadfaí na daoine aonair sin nach nglacann páirt iontu a dhreasú le hathbhreithniú a dhéanamh ar a roghanna taistil.

Tionscnamh is ea an Dúshlán Peidiméadair bliantúil a fheidhmíonn mar spreagthach chun siúl ar an gcomaitéireacht a chur chun cinn. Is imeacht siúil d'fhoirne aonaid oibre é, ina mbíonn grúpaí de thrí bhall go sé bhall bainteach. Taifeadann siad áireamh a gcoiscéimeanna ar pheidiméadair agus is é a n-aidhm an méid sin a mhéadú thar thréimhse an Dúshláin. Tionóladh Dúshlán 2013 thar mhí Mheán Fómhair agus thar mhí Dheireadh Fómhair agus eagraíodh é i gcomhar le Foras Croí na hÉireann.

Mar an gcéanna is imeacht rothaíochta d'fhoirne aonaid oibre é an Dúshlán Rothaíochta 10 Nóiméad, ina mbíonn grúpaí de thrí bhall go sé bhall a thaifeadann turais ar rothar a mhaireann 10 nóiméad nó níos mó ná sin. Tionóladh Dúshlán 2013 i mí an Mheithimh.

Tá rátaí na rannpháirtíochta sna Dúshlán léirithe i dTáblaí 20 agus 21.

Tábla 20 - Rannpháirtíocht sa Dúshlán Peidiméadair

Bliain	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Comhpháirtithe	16	30	43	41	52	56
Rannpháirtithe	1,700	3,400	2,800	3,313	4,163	4,250

Tábla 21 - Rannpháirtíocht sa Dúshlán Rothaíochta 10 Nóiméad

Bliain	2010	2011	2012	2013
Comhpháirtithe	19	42	59 ¹³	55 ¹⁴
Rannpháirtithe	300	484	770	1,028

Baintear leas sa dá Dhúshlán as modheolaíochtaí um athrú iompraíochta, margaíocht shóisialta agus idirghabhálacha cur chun cinn na sláinte, agus seachadtar aistrithe córa iompair iontu i bhfabhar taistil níos gníomhaí sa dá chás.

Roimh an Dúshlán Peidiméadair 2013 bhí 12% de na rannpháirtithe ag siúl go dtí a gcuid oibre agus bhí 51% ag tiomáint go dtí a gcuid oibre. Le linn an Dúshláin bhí 28% de na rannpháirtithe ag siúl go dtí a gcuid oibre. I ndiaidh an Dúshláin tá sé beartaithe ag 26% siúl go dtí a gcuid oibre ar bhonn rialta, agus is ionann é sin agus méadú 133% i líon na ndaoine a shiúlann go dtí a gcuid oibre ar bhonn rialta. Tá sé beartaithe ag 19% eile siúl go dtí a gcuid oibre ó am go chéile.

13 áirítear 13 Chomhpháirtí Travelwise Thuaisceart Éireann air

14 áirítear 17 gComhpháirtí Travelwise Thuaisceart Éireann air

Roimh an Dúshlán Rothaíochta 2013 chuir 43% de na rannpháirtithe in iúl go dtaistilíonn siad ar rothar den chuid is mó. I ndiaidh na nDúshlán, afach, bhí sé beartaithe ag 73% de na freagróirí rothaíocht go dtí a gcuid oibre ar bhonn rialta. Tá sé beartaithe ag 16% d'fhreagróirí suirbhé eile rothaíocht go dtí a gcuid oibre ó am go chéile.

Clár Taistil na Scoileanna Glasa

Oibríonn Clár Taistil na Scoileanna Glasa le scoileanna chun córacha iompair níos inbhuanaithe a chur ar fáil do ghnáth-thuras na scoile do dhaltaí, do mhúinteoirí agus do thuismitheoirí. Tá an Clár á fheidhmiú ag an Taisce thar ceann an Údaráis. Le taobh na sprice gearrthearmaí úsáid carranna a laghdú is é is aidhm leis feasacht a fhorbairt ar thaisteal inbhuanaithe i bpáistí scoile, a úsáidfidh siad le bonn eolais a chur faoina roghanna mar aosaigh.

In 2013, ghlac os cionn 500 scoil páirt sa Chlár Taistil. Bronnadh Bratacha Glasa um Thaisteal ar 188 scoil eile arb ionann é sin agus 724 san iomlán ó bhí 2008 ann.

Thug Oifigigh Scoileanna Glasa os cionn 2,600 cuairt ar scoileanna. Cuireadh maoiniú ar fáil i leith 470 spás páirceála do rothair i 26 scoil agus fuair os cionn 4,400 mac léinn i 92 scoil oiliúint fóirdheontais rothaíochta. Lean scoileanna le tionscnaimh a chur chun cinn chomh maith amhail Rothaíocht ar an gCéadaoin, Siúl ar an gCéadaoin, Busanna Siúil agus Páirceáil agus Siúl.

Bonneagar a uasghrádú

Dírítear i gclár caipitil suntasach gach bliain ar fheabhas a chur ar bhonneagar ríthábhachtach, agus bíonn raon leathan

Infheistíocht Chaipitil

Infheistíonn an tÚdarás i dtionscadail chun feabhas a chur ar na mbonneagar iarnróid, bus, bainistíochta tráchta, rothaíocht agus siúil i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath agus cathracha réigiúnacha Chorcaí, na Gaillimhe, Luimnigh agus Phort Láirge. Tá tionscadail teicneolaíochta a dhéanann níos éasca agus níos áisiúla é do dhaoine a úsáideann iompar poiblí ina bpríomhfhócas le haghaidh infheistíochta. Lena chois sin, deonaítear cistí i leith beart ar fud na tíre lena gcuirfeadh feabhas ar inrochtaineacht iompair phoiblí do dhaoine faoi mhíchumais.

In 2013, ba ionann caiteachas caipitil agus thart ar €159 milliún, ar caitheadh €146 milliún de i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath. Taispeántar an deontas caipitil iomlán a íocadh le gach gníomhaireacht forfheidhmiúcháin i dTábla 22.

Tábla 22 - Dáileadh na n-íocaíochtaí deontais (2013)

Gníomhaireacht Forfheidhmiúcháin	Clár Caipitil Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath (€ milliún)	Clár Infheistíochta na gCathracha Réigiúnacha (€ milliún)	Clár Inrochtaineachta (€ milliún)	Iomlán (€ milliún)
Bus Éireann	3.344	0.398	0.068	3.810
Comhairle Cathrach Chorcaí		4.864		4.864
Comhairle Contae Chorcaí		1.030	0.005	1.035
Comhairle Buirge Dhroichead Átha			0.044	0.044
Bus Átha Cliath	36.855		0.558	37.413
Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath	20.103			20.103
Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin	3.218			3.218
Comhairle Contae Fhine Gall	2.920			2.920
Comhairle Cathrach na Gaillimhe	0.061	1.711		1.772
Comhairle Contae na Gaillimhe		-0.116 ¹⁵		-0.116
Iarnród Éireann	34.115	0.509	0.772	35.396
Comhairle Contae Chill Dara	0.560			0.560
Comhairle Contae Laoise	0.005			0.005
Comhairle Cathrach Luimnigh	0.004	1.763		1.767
Comhairle Contae Luimnigh		0.043		0.043
Comhairle Contae na Mí	2.352			2.352
An tÚdarás Náisiúnta Iompair	13.538		0.020	13.558
Gníomhaireacht Soláthair Iarnróid	23.922			23.922
Comhairle Contae Bhaile Átha Cliath Theas	3.275			3.275
Comhairle Cathrach Phort Láirge	0.009	1.113		1.122
Comhairle Contae Chill Mhantáin	2.102			2.102
Iomlán	146.383	11.315	1.467	159.165

Clár Caipitil Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath

Seachadadh caiteachas caipitil dar luach €146 milliún i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath faoi cheithre fhochlár:

- Iarnród Trom;
- Iarnród Éadrom;
- Busanna agus Mearbhealach Busanna; agus
- Iompar Inbhuanaithe agus Comhtháite.

Tábla 23 – Clár Caipitil Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath (2013)

Fochlár	Caiteachas (€ mhilliún)	% den chaiteachas iomlán
Iarnród Trom	33.86	23.1
Iarnród Éadrom	27.71	18.9
Busanna agus Mearbhealach Busanna	40.61	27.7
Iompar Inbhuanaithe agus Comhtháite	44.20	30.2
Iomlán	146.38	100

Déantar cur síos níos mine ar gach ceann díobh siúd sna hailt seo a leanas.

Infheistíocht in Iarnród Trom

Gné lárnach is ea tionscadal Athchomharthaíochta Lárchathair Bhaile Átha Cliath maidir leis na seirbhísí iarnróid comaitéirí a uasghrádú, lena gcuirfear teicneolaíochtaí níos comhaimseartha lena mbeifear ábalta minicíochtaí mhéadaithe traenacha a chur ar fáil in ionad an chórais reatha i gceantar lár na cathrach.

In 2013 rinneadh dul chun cinn suntasach ar an tríú céim den tionscadal idir Sráid na Teamhrach agus an Dumhach. Cuireadh cuid mhór den dearadh mionsonraithe le haghaidh na céime seo i gcrích agus ullmhúchán pacáistí tairisceana le haghaidh gnéithe innealtóireachta sibhialta an tionscadail tugtha chun críche faoi dheireadh na bliana.

Tá a lán de ghréasán Iarnród Éireann rialaithe agus bainistithe ó lárionad rialaithe tráchta atá suite ag Stáisiún Uí Chonghaile i mBaile Átha Cliath. Tá an tsaoráid reatha ag tarraingt ar theorainn a hacmhainne, agus tá na córais agus an trealamh gar do dheireadh a saolta úsáideacha. Cuireadh tús le hobair in 2013 maidir leis an bplean céimneach barrmhaith a shainaithint agus a fhorbairt chun an tsaoráid reatha a uasghrádú.

Faoi chumraíocht reatha ghréasán iarnróid Iarnród Éireann, stopann na seirbhísí ar líne Chill Dara i Stáisiún Heuston. Rinne an tÚdarás staidéar féidearthachta ar cibé an bhféadfaí nó nach bhféadfaí Tollán Pháirc an Fhionnuisce, atá gar do Stáisiún Heuston, a úsáid chun soláthar seirbhísí a éascú chuig stáisiún Chonghaile, stáisiún Shráid na Teamhrach, stáisiún Shráid an Phiarsaigh agus stáisiún Dhuga na Canálach Móire i gcroílár tráchtála lár na cathrach. Bunaithe ar thoradh an staidéir fhéidearthachta cinneadh gur cheart an Tollán a athoscailt le haghaidh seirbhísí paisinéirí.

Chuir an tÚdarás an maoiniú is gá ar fáil chun bóthar rochtana a thógáil go Stáisiún Pháirc Hans i mBaile Átha Cliath 15. Mar thoradh air sin bhí Iarnród Éireann ábalta ar deireadh an Stáisiún a chur i seirbhís trí bliana i ndiaidh d'fhorbróirí é a tógáil mar chuid d'fhorbairt an tionscadail um Chomaitéireacht Iarnróid Bhealach na Páirceála M3 a osclaíodh in 2010. Maoinigh an tÚdarás mór-uasghrádú chomh maith ar Stáisiún an Phiarsaigh i mBaile Átha Cliath 2, ina láimhsítear 7 milliún turas paisinéirí gach bliain. Cuimsítear ardaítheoirí agus staighrí beo, an dara bealach isteach go díreach chuig Foirgnimh Bitheolaíochtaí Choláiste na Tríonóide, geataí bailíochtaithe ticéad úra agus meaisíní díola ticéad úra sa stáisiún uasghrádaithe. Tá an stáisiún inrochtana go hiomlán anois ag daoine atá faoi mhíchumas luaineachta.

Leanadh de chlár um meaisíní bailíochtaithe ticéad a shuiteáil, agus suiteáladh geataí breise ticéad ag roinnt stáisiún ar fud Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath. Cuireadh tús le tógadh an droichid cosáin úir ag Trasrian Reilly sa Chabhrach, Baile Átha Cliath 7 chun dúnadh an trasriain chomhréidh amach anseo a éasca. Lena chois sin, suiteáladh na crua-earraí agus na bogearraí go hiomlán ar an bhflít iarnróid Idirchathrach ionas go mbeifí ábalta cianmhonatóireacht a dhéanamh i gcomhair iontaofachta agus téarnamh seirbhíse.

Le linn 2013 chuaigh an rothstoc iarnróid úr uile isteach i seirbhís giniúna ioncaim.

Infheistíocht in Iarnród Éadrom

Baineadh amach roinnt príomh-gharspriocanna sa tionscadal um Luas Traschathrach in 2013 nuair a dámhadh an chéad cheann de na conartha um oibreacha cumasúcháin agus nuair a cuireadh tús leis an tógáil.

Tá an tionscadal á sheachadadh trí shraith conarthaí tógála. Cuireadh tús le hobair ar an gcéad cheann de na conarthaí sin, inlfonadh siléar feadh an bhealaigh, i mí an Mheithimh. Bhí na hoibreacha sin curtha i gcrích faoi mhí na Nollag, 3 mhí roimh am an chláir.

Dámhadh conarthaí ar leithligh chun dealbha agus míreanna eile oidhreachta feadh bhealach an tionscadail a thógáil agus a stóráil agus athlonnaíodh fónais ó chosán na raonta tram úra. Mar aitheantas ar an ríthábhacht a bhaineann le Lár na Cathrach i mBaile Átha Cliath a choinneáil ag gluaiseacht agus ar oscailte do ghnó d'oibrigh an tÚdarás go dlúth i rith na bliana leis an nGníomhaireacht um Fháil Iarnród, Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, agus le hoibreoírí iompair eile agus leis an bpobal gnó chun na hoibreacha a phleanáil go cúramach agus chun briseadh isteach a íoslághdú. Cuireann béim láidir ar chumarsáid phoiblí agus ar chomhairliúcháin poiblí le ceapadh Stiúrthóir Cumarsáide don tionscadal ag an Údarás i gcomhar le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath. Ina theannta sin, cruthaíodh suíomh gréasáin tiomanta chomh maith le cuntas Twitter agus leathanach Facebook. Osclaíodh oifig eolais phoiblí um Luas Traschathrach i lár na cathrach agus fostaíodh oifigigh idirchaidrimh áitiúla chun teagmháil dhíreach a dhéanamh le cónaithe, gnótháí agus miondíoltóirí ar fud fhad iomlán an tionscadail.

Bunaíodh Fóram Tráchtála le hionadaithe sinsearachta ón Údarás, ó Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, ón nGníomhaireacht um Fháil Iarnród, ó Bhus Átha Cliath, ó Bhus Éireann, ó chonraitheoirí agus ón nGarda Síochána chun maoirseacht a dhéanamh ar bhainistíocht na tráchtála le linn na tógála.

Bhí an tÚdarás rannpháirteach le hionadaithe ón mBanc Eorpach Infheistíochta agus i mí Dheireadh Fómhair, d'fhaomh an Banc iasacht €150 milliún don Stát don tionscadal um Luas Traschathrach.

Infheistíocht Busanna agus Mearbhealach Busanna

Lean an tÚdarás dá chlár chun cáilíocht an fhlít busanna i mBaile Átha Cliath a choinneáil trí chabhair deontais a thabhairt chun go gceannódh Bus Átha Cliath 80 bus úr dhá urlár. Seachadadh formhór na mbusanna sin i dtreo dheireadh na bliana 2013. Cuimsítear líon gnéithe feabhsaithe sna busanna úra amhail níos mó spás ar an taobh istigh agus leithead agus arda cinn feabhsaithe sna salúin uachtair agus íochtair, córais fheabhsaithe téimh agus aeraithe, suíocháin fheabhsaithe, eolais faoin gcéad stad eile, cumas Wi-Fi agus doirse lárnacha chun bordáil agus tuirlingt a éascú. Comhlíonann na busanna ar fad a ceannaíodh an caighdeán Euro VI ina dtairgtear laghdúithe suntasacha in astaíochtaí thar na busanna a bhfuil siad curtha ina n-ionad.

Cuireadh clár i gcrích i rith 2013 maidir le flít reatha Bhus Átha Cliath a athchóiriú chun costais chothabhála amach anseo a laghdú, feabhas a chur ar iontaofacht feithiclí agus feabhas a chur ar chuma feithiclí. Cuireadh Wi-Fi ar an bhflít a bhí ann cheana chomh maith.

Tháinig Mearbhealach Busanna chun cinn go hidirnáisiúnta le blianta beaga anuas mar chóras iompair phoiblí éifeachtúil, cost-éifeachtúil agus ardchaighdeáin. Le linn 2013 rinne an tÚdarás dul chun cinn suntasach ar fhorbairt gréasán féideartha Mearbhealach Busanna do Bhaile Átha Cliath, ag cur staidéir fhéidearthachta chun cinn maidir le trí chonair bhealaigh - Soird/Aerfort go dtí Lár na Cathrach, Baile Bhlainséir go dtí an Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath agus Cluain Ghrífin go Tamhlacht.

Infheistíocht Iompair Inbhuanaithe agus Chomhtháite

Is é is cuspóir leis an bhFochlár seo feabhas a chur ar an mbonneagar i gcomhair iompar inbhuanaithe i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath agus bearta a fhorbairt lena gcuirfeair comhtháthú córacha éagsúla iompair phoiblí chun cinn.

Cuimsítear tionscadail sna bearta comhtháthaithe tionscadail teicneolaíochta den chuid is mó amhail córais eolais do phaisinéirí, ticéadú comhtháite agus pleanáil turas. Tá cur síos mionsonraithe déanta orthu sin i gCaibidil 2. Ba ionann an méid a caitheadh ar na bearta sin agus thart ar €8.5 milliún.

Baineann iompar Inbhuanaithe le hinfeistíocht i dtionscadail agus i scéimeanna le haghaidh:

- rothaíocht agus siúl;
- bainistíocht agus sábháilteacht tráchta; agus
- seirbhísí bus;
- tionscadail eile lena n-áirítear scéimeanna comharthaíochta, staidéir ar thrácht, agus córais iompair chliste.

Cuireadh maoiniú ábhairín faoi bhun €33 milliún ar fáil in 2013 i leith 279 tionscadal. Taispeántar an miondealú ar chaiteachas i dTábla 24 agus déantar an bonneagar breise a seachadadh faoin bhFochlár a chainníochtú i dTábla 25.

Cuireadh mórthionscadail tosaíochta bus ag Sráid Chlann Bhreasail, an tSráid Nua Theas, Sráid Bhríde, Cé an Phoirt Thuaidh agus Séipéal Iosóid i gcrích le linn na bliana. Leanadh d'obair thógála ar Dhroichead Shráid Malborough agus bhí an obair ar theanntaí an droichid agus ar an trasdeic faoi lánseol le linn na bliana.

Tábla 24 - Caiteachas ar Bhearta um Iompar Inbhuanaithe i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath (2013)

	Siúl agus Rothaíocht	Bainistíocht Tráchtá	Gréasán Busanna	Tionscadail Eile	Iomlán
Caiteachas (€ milliún)	17.49	8.79	5.04	1.30	32.72
% den chaiteachas iomlán	53.5	26.9	15.40	4.0	100

Tábla 25 - Caiteachas ar Bhearta um Iompar Inbhuanaithe a cuireadh i gcrích i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath (2013)

Ceantar Údarás Áitiúil	Cathair Bhaile Átha Cliath	Baile Átha Cliath Theas	Fine Gall	Dún Laoghaire-Ráth an Dúin	An Mhí	Cill Dara	Cill Mhantáin	Iomlán
Líon na dtionscadal	85	37	25	31	37	33	31	279
Lánaí úra bus (méadair)	2,310	0	2,880	0	0	0	0	5,190
Lánaí úra rothar (méadair)	6,830	0	5,470	540	4,644	0	880	18,364
Cosáin úra (méadair)	0	352	5,270	501	6,014	1,100	920	14,157
Feabhsuithe ar acomhail tráchtá (líon)	0	0	9	13	2	1	1	26
Feabhsuithe ar stadanna bus (líon)	1	2	7	3	8	2	0	23
Trasrianta túcánacha a cuireadh ar fáil (líon.)	0	0	1	1	0	0	0	2
Trasrianta coisithe a cuireadh ar fáil (líon)	1	5	6	1	10	0	1	24

Clár Infheistíochta um Iompar Inbhuanaithe na gCathracha Réigiúnacha

Déanann an tÚdarás an Clár seo a bhainistiú thar ceann na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. Le linn 2013 tabhaíodh caiteachas caipitil dar luach €11.3 milliún ar 59 tionscadal i gCorcaigh, i nGaillimh, i Luimneach agus i bPort Láirge. Faoi mar atá léirithe i dTábla 26, tá na cineálacha tionscadal atá maoinithe faoin gClár seo cosúil leis na cinn atá maoinithe faoin gclár infheistíocht iompair inbhuanaithe i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath.

Tábla 26 - Clár um Iompar Inbhuanaithe na gcathracha réigiúnacha (2013)

	Gréasán Busanna	Siúl agus Rothaíocht	Bainistíocht Trácha	Tionscadail Eile	Iomlán
Caiteachas (€ milliún)	4.31	3.29	2.69	1.02	11.31
% den chaiteachas iomlán	38.1	29.1	23.8	9.0	100

Scéimeanna Rothar Poiblí

Rinneadh dul chun cinn suntasach i bhforbairt scéimeanna rothar poiblí i gCorcaigh, i nGaillimh agus i Luimneach. I ndiaidh glao ar thacaíocht um margáíocht, chuathas isteach i gconradh urraíochta le *Coca-Cola Ireland*, a infheistíodh €3 mhilliún thar chúig bliana sna scéimeanna. Mar chuid den chomhaontú comhpháirtíochta seo, tabharfar *Coca-Cola Zero Bikes* ar an scéim agus feicfead an bhrandáil seo ar rothair agus ar an mbonneagar bainteach. I mí na Samhna tugadh cuireadh chun tairisceana do chuibhreannais ghearrliostaithe chun na scéimeanna seo a sholáthar, a shuiteáil agus a fheidhmiú.

Chomh maith leis na scéimeanna rothar poiblí sna cathracha réigiúnacha, thacaigh an tÚdarás le mórleathnú ar an scéim *dublinbikes* ar éirigh go maith léi chun 58 stáisiún rothar agus 950 rothar breise a chur ar fáil. Cuireadh tús leis an leathnú a thógáil i mí Dheireadh Fómhair le maoiniú €4.6 milliún a chuir an tÚdarás ar fáil. Nuair a bheid sí críochnaithe beidh 102 stáisiún rothar agus 1,500 rothar san iomlán sa scéim.

Clár Inrochtaineachta

Tacaíonn maoiniú ón gclár inrochtaineachta raon beart chun cuidiú leo siúd atá faoi lagú luaineachta. Tá dul chun cinn sa réimse sin leagtha amach i gCaibidil 2. Rinneadh níos mó ná leath an mhaoinithe inrochtaineachta in 2013 a leithdháileadh ar Iarnród Éireann chun feabhsuithe rochtana a chur i bhfeidhm ag stáisiúin iarnróid agus chun iniúchadh a dhéanamh ar na stáisiúin iarnróid reatha. Leithdháileadh formhór an mhaoinithe a bhí fágtha ar Bhus Éireann agus ar Bhus Átha Cliath chun feabhas a chur ar inrochtaineacht busanna agus inrochtaineacht stadanna bus. Rinneadh roinnt íocaíochtaí iarmharacha i dtaca le scéim deontais 2012 chun feithiclí a cheannach nó a mhodhnú lena n-úsáid mar thacsaithe agus hacnaithe oiriúnach do chathaoir rothaí.

06

Tacsaithe agus Rialáil

Rinneadh dul chun cinn suntasach le dhá bhliain anuas maidir le caighdeán a ardú sa tionscal tacsaithe, eanáil mhór fostaíochta ina bhfuil os cionn 30,000 tiománaí ag cur seirbhís iompair phoiblí luachmhar ar fáil

Rialáil Neartaithe

Lean an tÚdarás dá chlár maidir le moltaí na tuarascála um Athbhreithniú ar Rialáil Tacsaithe 2012 an Rialtais a chur i bhfeidhm.

Tugadh na hathruithe rialála seo a leanas isteach in 2013:

- Athchóiriú ar theorainneacha aoise i gcomhair feithiclí;
- Feabhas ar chaighdeán feithiclí lenar leagadh amach ceanglais bhreise maidir le feithiclí ag dul isteach san fhliú den chéad uair;
- Tréimhse athghníomhachtúcháin bliana le haghaidh ceadúnais feithiclí éagtha;
- Naisc fíor-ama idir tiománaithe agus feithiclí ionas go mbeidh a fhios ag an Údarás cé atá ag tiomáint feithicle ag tráth ar bith, rud atá an-riachtanach maidir socruithe feithiclí ar cíos;
- Córas grádaithe Pionóis na Muirear Seasta, in ionad an phionóis aonair roimhe sin de €250 ar gach cion;
- Libhré úr tacsaithe, arna thacú ag ceadúnú 65 cuideachta a thairgeann seirbhísí brandála agus forbairt lárbhunachar sonraí agus córas bainistíochta TF féinseirbhíse;
- Rialacha maidir le ceadúnas úr le haghaidh hacnaithe ceantair áitiúil.

Chun tacú le muinín tomhaltóirí níos fearr a fhorbairt agus chun caighdeán níos airde a fhorbairt laistigh den tionscal cuireadh na tacaí seo a leanas i bhfeidhm:

- Lainseáil aip fóin chlise agus réiteach téacs d'oibreoírí chun tacú leo an tÚdarás a chur ar an eolas sula n-oibríonn siad feithicil cheadúnaithe ar bith;
- Lainseáil na haipse fóin chliste 'Driver Check' trínar féidir le paisinéirí stádas ceadúnaithe tiománaí agus feithicle a fhíorú;
- Próiseas gearán ar líne do thomhaltóirí;
- Dearadh agus seachadadh seirbhíse do chustaiméirí agus oiliúint fáilteachais do os cionn 150 oibreoír i gcomhar le Fáilte Éireann;
- Cur i gcrích clár píolótach trí mhí inar triailleadh seirbhís leabhar le haghaidh feithiclí oiriúnach do chathaoir rotha i gceantar cathrach Chorcaí;
- Tabhairt isteach feachtas faisnéise d'oibreoírí chun feasacht a ghiniúint agus sonraí a sholáthar maidir le soláthraithe réiteach oiriúnach le haghaidh córais íocaíochta gan airgead tirim, i gcomhpháirtíocht leis an mBanc Ceannais agus Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath.

Reachtaíocht

I mí Dheireadh Fómhair síníodh an tAcht um Rialáil Tacsaithe 2013 isteach sa dlí. Déantar foráil san Acht i leith aisghairm an Achta um Rialáil Tacsaithe 2003 inar soláthraíodh an creat dlíthiúil don tionscal tacsaithe le deich mbliana anuas. Tháinig an tAcht i bhfeidhm i mí Aibreáin 2014.

Is iad seo a leanas na forálacha is suntasaí san Acht úr:

- Dícháiliú uathoibríoch sealbhóirí ceadúnais tiománaí atá ciontaithe as cionta tromchúiseacha ar feadh tréimhsí sainithe ag síneadh suas go dtí dícháiliú saoil;
- Toirmeasc ar aistrithe ceadúnais feithiclí;
- Socrú maidir le hainmniú ionadaí ar féidir ceadúnas feithicle a aistriú chuige/chuici, i gcás bhás shealbhóir an cheadúnais;
- Dearbhú ag iarratasóirí ceadúnas tiománaí i dtaca le fostaíocht eile;
- Córas neamhthuillteanas trína ndéanfar ceadúnas tiománaithe a thiomsóidh ocht bpointe neamhthuillteanais nó níos mó ar fionraí ar feadh trí mhí;
- Toirmeasc ar fheithicil a thairiscint nó a fhógairt i gcomhair fruiliú paisinéirí gach an fheithicil a bheith ceadúnaithe;
- Ceart an Údaráis pearsanra tacaíochta comhlíontacha a cheapadh faoi shocrú comhaontú seirbhíse.

I ndiaidh achtú an Achta úir, thug an tÚdarás ullmhú sraith úr rialachán chun críche lena gcur in ionad os cionn cúigeach bliain de rialacháin a bhí ann cheana agus iad a chomhdhlúthú agus a ailíniú le forálacha an Achta úir. Cuireadh tús le próiseas comhairliúcháin phoiblí ar na dréacht-rialacháin i mí na Nollag.

Staitisticí

Leanadh de laghdú i líon na gceadúnas tiománaí agus feithicle in 2013. Tháinig laghdú 10% ar líon na gceadúnas tiománaí ó 34,678 ag deireadh 2012 go 31,186 ag deireadh 2013, agus tháinig laghdú beagnach 5% ó 22,964 go 21,900 ar na ceadúnais feithicle ghníomhacha thar an tréimhse chéanna.

Is ionann é agus laghdú 20% ar an iomlán i gceadúnais feithicle ó bhuaicléon 27,429 i mí na Nollag 2008 agus laghdú 34% i gceadúnais tiománaí ó bhuaicléon 47,529 i mí na Bealtaine 2009.

Tábla 27 - Cineál na gceadúnas feithicle i bhflít feithiclí beaga seirbhíse poiblí an 31 Nollaig 2013

Tacsaithe Caighdeánacha	Tacsaithe Oiriúnach do Chathaoir Rotha	Hacnaithe Caighdeánacha	Hacnaithe Oiriúnach do Chathaoir Rotha	Limisíní	Iomlán
17,136	898	2,532	18	1,316	21,900

An Aip 'Driver Check'

I ndiaidh a lainseála i mí Eanáir, cuireadh an Aip 'Driver Check' ar fáil i siopaí Google agus Apple lena híoslódáil. Faoi dheireadh 2013 rinneadh 34,924 den Aip 'Driver Check' a íoslódáil agus rinneadh 1.49 milliún cuardach ceadúnais aonair.

Forbairt Scileanna

Le linn 2013, rinne 1,670 iarrthóirí a bhí ag iarraidh a bheith ina dtiománaithe tacsáí, hacnaí nó limisín ceadúnaithe 2,516 tástáil iontrála.

Rinneadh an ceathrú heagrán de Lámhleabhar Scileanna d'Oibreoirí Feithiclí Beaga Seirbhíse Poiblí, an phríomhfhoinsé dóibh siúd atá ag féachaint le dul isteach sa tionscal, a eisiúint chun teacht le hathruithe éagsúla.

Gníomhaíocht Cheadúnúcháin

Feidhmíonn an tÚdarás córas lárnach um cheadúnú feithicle ina bhfuil gréasán ionad um cheadúnú chun tacú le líon príomhghníomhaíochtaí um cheadúnú feithicle lena n-áirítear athnuachan, athrú feithiclí agus aistriú. Bhí bliain ghnóthach eile ag an bhfoireann um cheadúnú in 2013, agus faoi dheireadh 2013 bhí 24,662 iniúchadh feithicle aonair déanta.

D'eisigh an tÚdarás agus an tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann, atá freagrach as fforú na dtacsaiméadar, comhthairiscint i mí Mheán Fómhair 2013 chun sraith chomhtháite seirbhísí tástála réigiúnacha a fháil a bheith á réachtáil ó 2014 go dtí 2018 agus an dá bhliain sin san áireamh.

Gníomhaíocht Forfheidhmiúcháin

Is é an córas um cheadúnú an chéad nasc maidir le comhlíonadh rialachán reachtúil a chinntiú. Mar chuid de na ceanglais éigeantacha um cheadúnú feithicle bliantúil, déantar feithiclí a iniúchadh i leith oiriúnachta, déantar deimhniú an Tástála Náisiúnta Gluaisteán a sheiceáil agus déantar deimhnithe imréitigh cánach reatha a fhíorú.

Is éard atá i gceist le forfheidhmiúchán ina dhiaidh sin seiceálacha cois bóthair i gcomhair comhlíonadh tiománaí agus ceadúnais mar aon leis an gceist um fhógraí pionóis na muirear seasta agus tionscnamh na n-ionchúiseamh sna Cúirteanna, más gá.

Déantar oibríochtaí forfheidhmiúcháin ar fud an tíre ar bhonn rialta. Taistilíonn comhaltaí údaraithe de chuid an Údaráis ar fud na tíre chun gearáin a fhiosrú. Oibríonn an tÚdarás go dlúth leis an nGarda Síochána agus le comhlachtaí eile, amhail na Coimisinéirí Ioncaim agus an Roinn Coimirce Sóisialta, lena chinntiú go bhfuiltear ag cloí go hiomlán leis na rialacháin agus chun sonraí a roinnt.

Agus aip fóin chliste a forbraíodh go speisialta á húsáid, is féidir le hoifigigh údaraithe an Údaráis seiceálacha cois bóthair a dhéanamh maidir le stádas ceadúnaithe. Ina theannta sin seiceálann na hoifigigh raon míreanna lena n-áirítear cártaí aitheantais tiománaí bailí, go bhfuil an tacsaiméadar ag obair, agus go gcuirtear na hadmhálacha ar fad ar fáil.

Rinne foireann comhlíochtachta an Údaráis 18,103 iniúchadh san iomlán, méadú suntasach ar na hiniúchtaí a rinneadh an mbliain roimhe sin mar a thaispeántar i dTábla 28. Mar thoradh air sin eisíodh 836 Fógra Pionóis na Muirear Seasta agus 35 cion cuairte.

Tá na príomhstaitisticí maidir leis gearáin leatha amach i dTábla 29.

Tábla 28 - Seiceálacha cois bóthair ar fheithiclí a rinneadh

Bliain	Líon na seiceálacha	% an athraithe ar an mbliain roimhe sin
2011	9,477	n/a
2012	15,142	+59.8%
2013	18,103	+19.6%

Tábla 29 - Gearáin faoi sheirbhísí tacsáí

	2011	2012	2013
Iompraíocht agus iompar oibreoirí/tiománaithe SPSV	103	141	369
Rótháille nó cúrsaí eile a bhaineann le táillí	132	110	221
Cúrsaí a bhaineann le fruilíú SPSV	90	104	122
Ríocht agus glaineacht na feithicle	21	22	30
Iomlán	346	377	742

Ionad Glaonna Tacsaithe

Láimhseáil ionad glaonna tacsaithe an Údaráis, atá ar fáil chun cuidiú le custaiméirí agus le hoibreoirí le fiosruithe nó gearáin, 126,659 glao san iomlán.

Tá os cionn 283,000 glao glactha ag an tseirbhís seo le 3 bliana anuas, agus an formhór díobh ó bhail tionscail, rud a léiríonn an ról tábhachtach atá ag an ionad maidir le faisnéis a scaipeadh ar oibreoirí, go háirithe ag am ina bhfuil athrú tapa rialála.

Rinneadh ár seirbhís láimhseála ríomhphost a láimhseáil in 2013 chomh maith, agus láimhseáladh thart ar 3,500 teagmháil ríomhphoist.

Tábla 30 - Staitisticí ionad glaonna tacsaithe

Bliain	Glaonna ó Thomhaltóirí	Glaonna ó bhail Tionscail	Iomlán na nglaonna
2011	6,066	77,186	83,252
2012	1,767	71,760	73,527
2013	3,319	123,340	126,659
Iomlán	11,152	272,286	283,438

07

Cúrsaí
Corparáideacha
Ginearálta

Staitisticí Iompair

Áirítear bailiú agus anailís staitisticí maidir le hiompar poiblí ar fheidhmeanna reachtúla an Údaráis.

Le linn 2013 d'fhoilsigh an tÚdarás na feasacháin nó na tuarascálacha staitistiúla maidir le hábhair iompair phoiblí seo a leanas:-

- Staitisticí Bus d'Éirinn a bhaineann le seirbhísí bus arna maoiniú ag Bus Átha Cliath, Bus Éireann agus ag an gClár um Iompar Tuaithe;
- Staitisticí Iarnróid d'Éirinn a bhaineann le seirbhísí iarnróid arna maoiniú ag Iarnród Éireann agus an Luas;
- Achoimre ar an Suirbhé Náisiúnta Taistil Teaghlaigh 2012, ina ndéantar breac-chuntas ar phríomhthorthaí an tsuirbhé náisiúnta ar phatrúin taistil daoine. Foilsíodh an Suirbhé iomlán chomh maith;
- Achoimre ar an Áireamh Iarnród Throm, ina soláthraítear achoimre ghairid ar an áireamh iarnróid agus ar na hathruithe i úsáid iarnróid. Bhí tuarascáil chuimsitheach ar an áireamh iarnróid ag gabháil leis an bhfeasachán.
- Tuarascálacha ar threochtaí deighilt de réir cóir iompair na ndaoine a thrasnaigh an tródan canála i mBaile Átha Cliath.

Tá siad sin le fáil ar www.nationaltransport.ie agus is foinse úsáideach iad dóibh siúd a bhfuil suim acu in iompar poiblí.

Soláthar Foirne

Rinneadh ceithre fhostaí is fiche de chuid na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt a shannadh don Údarás ar bhonn sealadach i ndiaidh a bhunaithe in 2009: Bhí an formhór díobh ar ais sa Roinn faoi dheireadh na bliana 2013. Tá an tÚdarás buíoch d'fhoireann na Roinne as an méid tábhachtach atá déanta acu agus guíonn sé an-rath orthu ina ngairmeacha amach anseo.

Baineann úsáid as comhthiomsú ath-lonnaithe na seirbhíse poiblí chun na poist do shannaithe a líonadh agus chun an saineolais speisialaithe san Údarás a fhorbairt. Rinneadh daoine a ath-lonnú san Údarás nó a thabhairt ar iasacht don Údarás ón nGníomhaireacht um Fháil Iarnród, ó Údarás Forbartha Dugthailte Bhaile Átha Cliath, ón Údarás um Bóithre Náisiúnta agus ó údaráis áitiúla i gCorcaigh, i gCathair Bhaile Átha Cliath, i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin, sa Mhí agus i mBaile Átha Cliath Theas.

Áitreabh

I mí Iúil rinne an tÚdarás foligeán a áitribh ag Cearnóg Mhic Liam, ceanncheathrú an Choimisiúin um Rialáil Tacsaithe roimhe sin, sular chomhchuidsiú san Údarás é, leis an gComhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta. Mar thoradh air sin ghlac an Chomhairle ceannas ar an gcíosghnólacht as ar choigilt an tÚdarás méid suntasach airgid. Aistríodh an líon beag d'fhoireann an Údaráis a bhí fágtha san áitreabh sin go dtí oifig an Údaráis i Sráid Fhearcair.

I mí Dheireadh Fómhair shainaithin an tÚdarás áitreabh oiriúnach ar léas gearrthéarmach laistigh de Bhealach Ibeirneach Ríoga gar do Shráid Dhásain, Baile Átha Cliath 2 chun foireann chumarsáide an Luas Traschathrach a lonnú ann.

Tá an t-áitreabh úr de dhíth chun cumarsáid éifeachtúil le gnóthaí lár na cathrach agus an pobal i gcoitinne a éascú i rith thógáil líne úr an Luas. Osclaíodh an t-áitreabh úr le linn mí na Nollag.

Cúrsaí Corparáideacha

Tá príomhfhoilseacháin an Údaráis le linn 2013 liostaithe i dTábla 31. Áirítear orthu siúd dréacht-doiciméid a táirgeadh chun críche comhairliúcháin phoiblí sula dtabharfar chun críche iad.

Tábla 31 - Príomhdoiciméid arna bhfoilsíú ag an Údarás (2013)

Tuarascáil Bhliantúil 2012
Ráitis Airgeadais 2012
Pleanáil agus Forbairt na gCeantar Mórscála Dírithe ar Iarnród i mBaile Átha Cliath (<i>Planning and Development of Large-Scale, Rail Focussed Residential Areas in Dublin</i>)
Na Naisc faoi Thuath na hÉireann a Neartú (Strengthening the Connections in Rural Ireland) - Pleananna maidir leis an gClár um Iompar Tuaithe a Athstruchtúrú
Comhairliúcháin maidir le dréacht-Rialacháin chomhdhlúite um Fheithiclí Beaga Seirbhíse Poiblí
Doiciméid Comhairliúcháin Reachtúil maidir le Conradh Dír-Dhámhachtana Bus Átha Cliath
Doiciméid Comhairliúcháin Reachtúil maidir le Conradh Dír-Dhámhachtana Bus Éireann
Dréachtphlean Feidhmithe Comhtháite 2013-2018 (Mórcheantar Bhaile Átha Cliath)
Dréachtphlean Gréasán Rothaíochta (Mórcheantar Bhaile Átha Cliath)
An Suirbhé Náisiúnta Taistil Teaghlaigh 2012
An tÁireamh Iarnróid Throm 2012
Feasacháin Staitistiúla Éagsúla
Áireamh Tródan Cánala Chathair Bhaile Átha Cliath 2012
Tuarascáil maidir leis an gClár Cathracha Réigiúnacha agus an gClár Inrochtaineacha 2012
Tuarascáil ar Thoradh Deiridh na nDeontas um Bearta Iompair Inbhuanaithe 2012
Cinntí Táillí (13)

Faisnéis maidir leis an mBord

Bhuail an Bord le chéile 12 uair le linn 2013. Tá miontuairiscí chruinnithe an Bhoird foilsithe ar shuíomh gréasáin an Údaráis. Taispeántar ballraíocht an Bhoird agus an freastal ar chruinnithe an Bhoird i dTábla 32.

D'éirigh an tUasal John Tierney as mar chomhalta Boird i mí Aibreáin i ndiaidh dó éirí as mar Bhainisteoir Chathair Bhaile Átha Cliath. Ceapadh an tUasal Philip Maguire ar an mBord ar bhonn sealadach i ndiaidh a cheapacháin mar Bhainisteoir eatramhach Chathair Bhaile Átha Cliath. Tháinig an tUasal Owen Keegan in aonaid an Uasail Maguire i ndiaidh cheapachán an Uasail Keegan mar Bhainisteoir Chathair Bhaile Átha Cliath.

Ba iad comhaltaí Choiste Iniúcháireachta an Bhoird in 2013 an tUasal John Tierney, an tUasal Linda Saunders, an tUasal Damian Usher agus an tUasal Frank King. D'éirigh an tUasal Tierney as mar chomhalta den Choiste Iniúcháireachta i mí Aibreáin agus ceapadh an tUasal King ar an gCoiste Iniúcháireachta i mí na Nollag.

Tábla 32 - Ballraíocht an Bhoird le linn 2013

Comhalta Boird	Post	Ceaptha	Cruinnithe a rabhthas i dteideal freastal orthu (Cruinnithe ar freastalaíodh orthu)	Tráchtanna
An tUasal John Fitzgerald	Cathaoirleach	Nollaig 2009	12 (12)	-
An tUasal Gerry Murphy (Príomhfheidhmeannach)	Gnáthchomhalta (ex officio)	Nollaig 2009	12 (11)	-
An tUasal Frank King	Gnáthchomhalta	Nollaig 2009	12 (12)	Ceaptha ar an gCoiste Iniúchóireachta i mí na Nollag 2013.
An Dr Berna Grist	Gnáthchomhalta	Nollaig 2009	12 (11)	-
An tUasal Linda Saunders	Gnáthchomhalta	Nollaig 2009	12 (11)	Comhalta den Choiste Iniúchóireachta.
An tUasal Damian Usher	Gnáthchomhalta	Nollaig 2009	12 (8)	Comhalta den Choiste Iniúchóireachta.
An tUasal John Tierney (Bainisteoir Chathair Bhaile Átha Cliath)	Gnáthchomhalta (ex officio)	Nollaig 2009	4 (1)	D'éirigh an tUasal Tierney as mar chomhalta Boird agus mar chomhalta den Choiste Iniúchóireachta i mí Aibreáin 2013.
An tUasal Philip Maguire (Bainisteoir eatramhach Chathair Bhaile Átha Cliath)	Gnáthchomhalta (ex officio)	Meitheamh 2013	2 (2)	D'éirigh an tUasal Maguire as mar chomhalta Boird i mí Mheán Fómhair.
An tUasal Owen Keegan (Bainisteoir Chathair Bhaile Átha Cliath)	Gnáthchomhalta (ex officio)	Meán Fómhair 2013	4 (4)	-
An tUasal Valerie O'Reilly	Gnáthchomhalta	Márta 2010	12 (10)	-
An tUasal Margaret O'Shaughnessy	Gnáthchomhalta	Márta 2010	12 (8)	-
An tUasal James Deegan	Gnáthchomhalta	Meitheamh 2010	12 (11)	-
An tUasal Hugh Creegan (An Stiúirthóir um Pleanáil agus Infheistíocht Iompair)	Gnáthchomhalta (ex officio)	Samhain 2010	12 (12)	-
An tUasal Daithí Alcorn	Gnáthchomhalta	Eanáir 2011	12 (9)	-

Idirchaidreamh an Oireachtais

Chuir an tÚdarás 376 freagairt ar Cheisteanna Parlaiminteacha agus fiosruithe i scríbhinn ar fáil ó ionadaithe poiblí.

Tháinig an tÚdarás os comhair dhá choiste Oireachtais. I mí Eanáir d'fhreastail oifigigh ar chruinniú de chuid an Choiste um Chuntais Phoiblí maidir le Ráitis Airgeadais 2011 an Údaráis. I mí Iúil d'fhreastail oifigigh ar chruinniú de chuid an Chomhchoiste Iompair agus Cumarsáide maidir leis an gClár um Iompar Tuaithe.

Saoráil Faisnéise

Phróiseáil an tÚdarás ocht n-iarratas faoi na hAchtanna um Shaoráil Faisnéise agus dhá iarratas faoi Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Rochtain ar Fhaisnéis maidir leis an gComhshaoil).

Cuireann an tÚdarás méid leathan faisnéise ar fáil ar a shuíomhanna gréasáin agus ar iarratas ó bhail an phobail.

Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide

D'fhorbair an tÚdarás Córas Faisnéise Gnó ar fud líon réimsí feidhmiúla lena n-áirítear ceadúnú tacsaithe agus riarachán deontas. Is é an cuspóir "miandóireacht" níos éifeachtúla a dhéanamh ar méid leathan sonraí atá i seilbh an Údaráis d'fhonn feabhas a chur ar sheachadadh seirbhíse agus ar phleanáil straitéiseach.

Cuireadh an chéad chéim den chóras um Bainistíocht Caidreamh Custaiméirí i bhfeidhm go rathúil.

Cuireadh béim shuntasach le linn na bliana ar fheabhas a chur ar athléimneacht na n-ardán um Theicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide. Na feabhsúcháin a cuireadh i bhfeidhm:

- Tógadh láithreán Athshlánaithe ó Thubaiste.
- Cuireadh feabhas ar Réiteach ar Athshlánú ó Thubaiste le haghaidh roinnt de chórais an Údaráis lena n-áirítear ceadúnú tacsaithe.
- Cuireadh feabhas ar thimpeallacht óstála le haghaidh shuíomhanna gréasáin an Údaráis ina soláthraítear athléimneacht fheabhsaithe agus an cumas tuilleadh acmhainní ríomhaireachta a chur ar fáil chun buaicéilimh a láimhseáil.
- Fuarthas agus forbraíodh feidhmchlár ar líne faighte trína n-éascaítear iarratais agus áirithintí iompar tuaithe.
- Rinneadh córas oibriúcháin ardán an chárta Léime a uasghrádú.

Rinneadh córais an Údaráis maidir le hidirbhearta cártaí creidmheasa a láimhseáil a sheiceáil le haghaidh chomhlíonadh an Tionscail Cártaí Íocaíochta (PCI) in 2013 agus fuarthas go raibh siad iomlán-chomhlíontach.

Rinne an tÚdarás a chórais airgeadais a chomhshó go rathúil chun ullmhú do thosach an Limistéir Aonair d'Íocaíochtaí Euro, trína ndéanfar íocaíochtaí leictreonacha euro a chaighdeánú ar fud na hEorpa.

Comhlíonadh

Le linn 2013 bhreithnigh an tÚdarás ceanglais soláthair foirne agus liúntas saothair na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus, mar Chomhlacht Stáit neamhthráchtála, chuir sé a ghnóthaí i gcrích de réir an Chóid Chleachtas maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit.

Ról an Údaráis Náisiúnta Iompair

Ról an Údaráis Náisiúnta Iompair

Comhlacht neamhthráchtála reachtúil is ea an tÚdarás Náisiúnta Iompair, a fheidhmiú faoi choimirce na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. Bunaíodh é ar bhonn an Achta um Iompras Bhaile Átha Cliath 2008.

Cé gur breathnaíodh air ar dtús mar údarás iompair Mhórchearantar Bhaile Átha Cliath faoi Acht 2008, rinneadh é a athainmniú mar an Údarás Náisiúnta Iompair san Acht um Rialáil Iompair Phoiblí 2009. In Acht 2009, an tAcht um Rialáil Tacsaithe 2013, agus Ionstraimí Reachtúla éagsúla rinneadh feidhmeanna agus sainchúram geografach an Údaráis a leathnú go mór. Tá roinnt feidhmeanna sainiúla breise ann maidir le bonneagar agus comhtháthú um pleanáil iompair agus úsáid talún i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath, a léiríonn riachtanais iompair poiblí agus bainistíochta tráchta faoi leith réigiún thoir na tíre ina gcuimsítear thart ar 40% de dhaonra agus de ghníomhaíocht eacnamaíoch an Stáit.

Le linn 2013 leanadh d'fheidhmeanna rialála tacsaithe an Údaráis a bheith á rialú faoin Acht um Rialáil Tacsaithe 2003 ag feitheamh ar Ordú ón Aire a dhéanamh faoin Acht um Rialáil Tacsaithe 2013 arna fhoráil i leith athghairm Acht 2003 agus tosach fhorálacha Acht 2013.

Feidhmeanna Reachtúla

Go ginearálta, is féidir feidhmeanna reachtúla an Údaráis a achoimriú mar a leanas:

Náisiúnta (lena n-áirítear Mórcheantar Bhaile Átha Cliath)

- Seirbhísí iompair poiblí a fháil trí chonarthaí seirbhíse poiblí;
- Faisnéis maidir le ticéadú comhtháite, táillí agus iompar poiblí a chur ar fáil;
- Gréasán comhtháite, inrochtana um iompar poiblí a fhorbairt;
- Seirbhísí paisinéirí busanna poiblí nach bhfuil faoi réir conradh seirbhíse poiblí a cheadúnú;
- An Clár um Iompar Tuaithe agus an struchtúr a leanfaidh na nAonad Comhordaithe Iompair a bhainistiú;
- Bonneagar bus agus scéimeanna agus saoráidí flit agus rothaíochta;
- Branda iompair poiblí aonair a fhorbairt agus a chur ar fáil;
- Creat rialála a fhorbairt agus a chothabháil maidir le rialú agus oibriú feithiclí beaga seirbhísí poiblí (tacsaithe, hacnaithe agus limisíní) agus a dtiománaithe;
- Aighneachtaí reachtúla maidir le Treoirínte um Pleanáil Réigiúnach a ullmhú;
- Sonraí staitistiúla agus faisnéis maidir le hiompar a bhailiú;
- Cearta paisinéirí AE maidir le hiompar iarnróid, mairí agus bus agus cóiste a fhorfheidhmiú;
- Údarú AE agus foirmeacha turais maidir le taisteal bus agus cóiste a bhailíochtú de réir Rialachán an AE Uimh. 1073/2009; agus
- Feidhmiú mar chomhlacht náisiúnta comhréitigh do sholáthraithe ríomhsheirbhíse dola.

Mórcheantar Bhaile Átha Cliath amháin

- › Pleanáil straitéiseach maidir le hiompar a dhéanamh;
- › Infheistiú i mbonneagar iompair phoiblí;
- › Bainistíocht éifeachtúil tráchta agus éileamh iompair a fhorbairt.

Feidhmeanna eile

Chomh maith lena fheidhmeanna reachtúla, comhlíonann an tÚdarás roinnt feidhmeanna eile thar ceann na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt ar bhonn neamhreachtúil. Áirítear iad seo a leanas ar na feidhmeanna neamhreachtúla:

- › Pleanáil agus maoiniú tionscadal um iompar inbhuanaithe sna cathracha réigiúnacha seo a leanas: Corcaigh, Gaillimh, Luimneach agus Port Láirge;
- › Riarachán an Chláir um Thaisteal níos Cliste chuig an Ionad Oibre;
- › Bainistíocht Chlár Taistil na Scoileanna Glasa; agus
- › Maoiniú inrochtaineachta a sholáthar d'oibreoirí iompair agus do chomhlachtaí ábhartha eile.

Rialachas

An Bord

Tá an tÚdarás rialaithe ag Bord de suas le dhá chomhalta dhéag arna gceapadh ag an Aire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. Is poist ex officio trí cinn de na poist ar an mBord atá coimeáda don Phríomhfheidhmeannach, do bhainisteoir sinsearach eile de chuid an Údaráis, agus do Bhainisteoir Chathair Baile Átha Cliath.

Féadfar comhaltaí boird a cheapadh ar feadh tréimhse suas le cúig bliana agus féadfar iad a athcheapadh. Féadfaidh comhaltaí Boird deich mbliana ar a mhéad a fhónamh, áfach. Ní bhaineann an srian seo leis na comhaltaí *ex officio* a bhíonn ceaptha fad is a áitíonn siad an post ábhartha.

Comhlacht comhairle

Is é ról an Choiste Chomhairligh um Fheithiclí Beaga Seirbhíse Poiblí comhairle a chur ar fáil don Údarás nó don Aire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt, de réir mar is cuí, maidir le ceisteanna a bhaineann le feithiclí beaga seirbhíse poiblí agus a dtiománaithe.

Ba é an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt a cheapann comhaltaí an Choiste Chomhairligh.

Ballraíocht an Bhoird an 31 Nollaig 2013

John Fitzgerald	Tá John Fitzgerald ina Chathaoirleach ar an Údarás Náisiúnta Iompair ó bunaíodh é i mí na Nollag 2009. Is cuntasóir é agus bhí sé ina Bhainisteoir ar Chathair Bhaile Átha Cliath ó lár 1996 go 2006. Le blianta beaga anuas d'fhóin sé mar Chathaoirleach ar An Post agus ar Ghníomhaireacht Forbartha Ghráinseach Ghormáin. Bhí sé ina Chathaoirleach ar dhá Ghníomhaireacht Athbheochana i Luimneach i ndiaidh a thuarascála chuig an Rialtas maidir le fadhbanna cuimsithe shóisialta sa chathair sin.
Daithí Alcorn	Ionadaí poiblí lánaimseartha agus abhcóide poiblí is ea an Comhairleoir Daithí Alcorn. Is iar-Chathaoirleach é ar Chomhairle Contae Dhún na nGall agus is iar-Chathaoirleach ar Choiste Gairmoideachais Chontae Dhún na nGall. Is cainteoir dúchasach Gaeilge é agus tá sé ina chomhalta d'Údarás na Gaeltacht le 18 mbliana.
Hugh Creegan	Tá Hugh Creegan ina stiúrthóir ar Infheistíocht Iompair agus Rialáil Tacsaithe ag an Údarás agus is é an Leas-phríomhfheidhmeannach. D'oibrigh sé roimhe seo leis an Údarás um Bóithre Náisiúnta mar Cheann na Rannóige agus bhí sé freagrach as Comhpháirtíochtaí Poiblí-Príobháideacha, Oibríochtaí Tráchtála agus Pleanáil Straitéiseach. Is innealtóir sibhialta é ag a bhfuil taithí leathan ar mhórtionscadail san earnáil phoiblí agus an earnáil phríobháideach, lena n-áirítear Tollán Chalafort Bhaile Átha Cliath, agus leathnú an M50 agus an bailiú dola saorshreafa lena mbaireann.
Jim Deegan	Tá Jim Deegan ina Stiúrthóir Bainistíochta ar Railtours Ireland First Class – ceann de phríomhoibreoirí turas isteach na hÉireann agus is é an t-aon soláthraí turasóireachta iarrnóid in Éirinn - le 15 bliana anuas. D'oibrigh sé roimhe seo le Bord Fáilte Éireann agus B&I Line sa Sasana, agus d'oibrigh sé chomh maith i ngníomhaireacht eastáit agus forbairt maoinne sa Ríocht Aontaithe ar leibhéal bainistíochta agus stiúrtóra araon. Tá cónaí air anois i gCo. Laoise agus taistilíonn sé go Baile Átha Cliath ag baint úsáid as iompar poiblí.
An Dr Berna Grist	Is Léachtóir Sinsearach í an Dr Berna Grist sa Scoil um Beartas Pleanála agus Comhshaoil ag an gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath. Agus í ina haturnae agus ina pleanálaí baile cairte, tá PhD aici ó Ollscoil Uladh ar an gCreat Reachtach agus Rialála um Fhorbairt i bPoblacht na hÉireann agus tá a lán ábhair foilsithe aici sna réimsí um dhlí pleanála agus comhshaoil, beartas poiblí agus rialachas. Áirítear ar a gceapacháin roimhe seo ballraíocht den Bhord Pleanála (2001-2006).
Owen Keegan	Ceapadh Owen P. Keegan mar Bhainisteoir Chathair Bhaile Átha Cliath i mí Mheán Fómhair 2013 i ndiaidh dó fónamh mar Bhainisteoir Contae Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin ó mhí Feabhra 2006. Sular thosaigh sé ag obair leis an gComhairle d'oibrigh sé do Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, ina raibh sé ina Bhainisteoir Cathrach Cúnta agus ina Stiúrthóir Tráchtá. Roimh mhí Dheireadh Fómhair 1993 d'oibrigh sé mar eacnamaí do DKM Economic Consultants/Davy Stockbrokers. D'oibrigh sé chomh maith sa Roinn Airgeadais agus san Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta agus d'oibrigh sé ar feadh dhá thréimhse san Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil. Tá an tUasal Keegan as Baile Átha Cliath. Tá céimeanna aige sa riarachán poiblí, eacnamaíocht agus innealtóireacht sibhialta.

Frank King	Tháinig Frank King ar bord CIÉ i 1965 agus d'éirigh sé as an gCuideachta i 1922 agus an post mar Bainisteoir Ceantair Bhus Éireann (Réigiún an Oirdheiscirt) bainte amach aige. Ina dhiaidh sin bhunaigh sé a chuideachta bainistíochta agus comhairleachta féin ina gcuirtear seirbhísí ar fáil do chliant sna hearnálacha iompair agus turasóireachta. D'fhóin sé ar roinnt comhlachtaí iompair reachtúla agus neamhreachtúla agus ar ghrúpaí iompair tuaithe. Is comhalta cairte é den Institiúid Náisiúnta um Iompar agus Lóistíochta.
Gerry Murphy	Tá Gerry Murphy ina Phríomhfheidhmeannach ar an Údarás Náisiúnta Iompair ó bunaíodh é i mí na Nollag 2009. Roimhe sin bhí sé ina POF ar Ghníomhaireacht Forbartha na Gráinsí Gormáin, an comhlacht Stáit a bunaíodh chun mórchampas sláinte/oideachais a fhorbairt i gcathair Bhaile Átha Cliath. D'oibrigh sé don Údarás um Bóithre Náisiúnta roimhe sin áit inar bhunaigh sé an tAonad Comhpháirtíochta Poiblí Phríobháidí (PPP) agus sheachaid sé a lán scéimeanna PPP, inar cuimsíodh córas dola ar an ngréasán náisiúnta. Innealtóir sibhialta cairte atá ann ag a bhfuil taithí ar bhainistíocht tionscadail ar fud a lán tionscadal lena n-áirítear an ról maidir le Bainisteoir Tionscadail Thollán Chalafort Bhaile Átha Cliath.
Valerie O'Reilly	Is Stiúrthóir Bainistíochta í Valerie O'Reilly ar Unicorn PR & Communications Limited, a bhunaigh sí in 2003. Tá Céim aici i Margaíocht agus tá Máistreacht aici i gCumarsáid Phoiblí agus Pholaitiúil. Toghadh mar Uachtarán í ar Chomhlachas Tráchtála Chluain Meala i mí an Mheithimh 2012.
Margaret O'Shaughnessy	Tá Margaret O'Shaughnessy rannpháirteach i bhforbairt an phobail le mórán blianta. D'fhorbairt sí Músaem Eitlíochta agus Muirí i bhFaing, ar a bhfuil sí ina POF anois agus tá 18 bhfostaí ann. Agus í ina iar-Stiúrthóir ar Acmhainní Luimnigh Thiar (Príomhchuideachta) agus ina comhalta d'Fhóram Turasóireachta Chontae Luimnigh, tá Dioplóma aici i Staidéar Sóisialta agus Deimhniú Inniúlachta in Iompar Paisinéirí.
Linda Saunders	Tá raon taithí ag Linda Saunders ó thaithí mar Phleanálaí Feidhmiúcháin Sinsearach in Oifig Iompair Bhaile Átha Cliath agus POF ar Chomhlachas Tráchtála Chill Mhantáin go bainisteoir ar Áirimh na Príomh-Oifige Staidrimh, óstánaí agus Stiúrthóir ar Thurasóireacht Chontae Chill Mhantáin. D'oibrigh i Londain ar shamhaltú straitéiseach lastiompair agus tá an-suim aici in iompar inbhuanaithe. Tá M.Sc. aici i bPleanáil Uirbeach agus Réigiúnach agus tá MBA aici fosta. Fónann sí ar Choiste Iniúchóireachta an Údaráis Náisiúnta Iompair agus is Comhalta í de chuid Institiúid na Stiúrthóirí.
Damian Usher	D'éirigh Damian Usher as mar bhaincээр gairme in 2007. Tá cónaí air i Mí agus tá taithí fhairsing aige ar bhainistíocht daoine agus ar chaidreamh tionsclaíoch. Tá sé ina Chomhalta de chuid Choiste Iniúchóireachta an Údaráis.

National Transport Authority
Dún Scéine
Harcourt Lane
Dublin 2

Údarás Náisiúnta Iompair
Dún Scéine
Lána Fhearchair
Baile Átha Cliath 2

Tel: +353 1 879 8300
Fax: +353 1 879 8333

www.nationaltransport.ie